

Mały Księżę po naszymu

Tytuł oryginału:
Le Petit Prince

Ilustracje użyte w książce pochodzą od autora.

Wydawca:

Skład komputerowy i druk:
Interfon Sp. z o.o.
43-400 Cieszyn, ul. Olszaka 5

Cieszyn 2023

ISBN

ANTOINE DE SAINT- EXUPÉRY.

Mały Księżę po naszymu

Zrychtował na cieszyńskóm rzecz:

Tómek Sochacki

Wybaczóm wszystkie dziecka, żech tóm ksióńżę napisoł dlo kogosikej starego. A to skyrś tego, bo to je dlo mnie płatne, że tyn stary je moim najlepszym kamratym na świecie. Dali skyrś tego, że tyn stary poradzi wszystkim se wszywnóć, aji ksióńżek dlo dziecek. Po trzeci skyrś tego, że tyn stary bywo we Francyi, kany ciyrpi głód a je mu fest zima. Tóż trzeja mu zrobić kapke radości. Kie to nie styknie – bydym rod, kiej tóm ksióńżkę napiszym dlo dziecka, kierym kiejśi tyn stary był. Wszyscy starzi byli kiejśi dzieckami. Choć niewieli z nich o tym pamiynto. Tóż zmyynióm mojom dedykacyj: Leónowi Werth, kiej był małym chłapcym.

Rozdział piąwszy

Kiej mi było sześć, uwidziolech roz szumny obrozek w ksióń-
żce, co óna była o starucnej puszczy. Napisane na nij było
na wyrchu: „Prowdziwe Historyje”. Był na nim god boa, co
polykoł agresywnego zwierzza. A to je kopija obrozka:

W ksióńżce było tak napisane: Gody boa polykajóm cale
zwierzynta, co jich chycóm. Potym sie nie poradzóm gibać
a spióm sześć miesiyncy, pokił nie strawióm tego, co chycily.

Jak żech sie už podziwoł na tym obrozek, toch kupa myśłoł
o żywobyciu w tej džungli. Tak fest żech myśłoł, żech wzión
kredke a podarziło sie mi zrychtować mój piąwszy obrozek.
Obrozek nómero jedyn. Wyglóndoł tak:

Pokozołech go starym a spytołech sie ich, jesi sie go bojóm.
– Czemu klobuk miolby być straszny – trómfowali starzi.
Na mojim obrozku nie było klobuka. To był god boa, co

trowił slonia. Potym żech narysował przekrotego goda, coby starzi poradzi se to wszymnóć. Im dycki trzeja wszystko wykłodać. Mój obrozek nómero dwa wyglóndol tak:

Starzi mi dali takownóm rade, cobych przestol rysować gody zawrzite a odewrzite a cobych raczy poczytol geografije, historyje, arytmetyke a gramatyke. Tóz jak mi było sześć, ciepłech przesumnóm karyjere malyrza. Było to skyrz tego, że obrozki nómero jedyn a dwa sie mi nie podarziły. Starzi nigdy nie poradzióm se sami ponikierych wiecy wszymnóć. A dziecka tropi to, kiej muszóm jim fórt wykłodać.

Musiołech se wybrać inkszy fach: zustolech pilotym. Furkoł żech po całym świecie, a muszym uznać, że dobrze, żech znol geografije, bo sie mi przidała. Poradzilech roz sie podziwiać a už żech wiedziol, że Chiny a Arizóna to je cosik inkszego. To je dobre wiedzieć, gor jak sie zablóndzi w nocy. Fach pilota dol mi spusob, żech natrefil na kupe słusnych ludzi. Godnie czasu żech był ze starymi. Dziwołech sie na nich z bliska. Ale fórt se o nich swoji myślym. Kiej żech trefil na starszóm osobę, o kierej żech myśloł, że je kapke móndrzejszo, toch na nij robił doświadczyńi s moim obrozkiym nómero jedyn, co żech go miol fórt przy sobie. Chcioł żech wiedzieć, jesi wyrzóndzóm s kimsikej, gdo se tego wszymnie. Ale fórt mi prawili: – To je kłobuk – tóz żech nie wyrzóndzol ani o godach, ani o starucnych lasach, ani o gwiozdach. Chciołech fórt być jako tyn, s kierym żech wyrzóndzol. Rzóndzil żech o brydżu, golfie, polityce a o bindlach. A stary był rod, że natrefil na takigo słusznego człowieka.

Rozdział drugi

Tóż skyrś tego, żech nie naszł ze żodnym jednej rzeczy, bylech sóm w tym swoim żywobyciu, aż żech wylóndował na Saharze, boch musiał. Było to sześć roków tymu. Cosi sie skućkało w motorze. Skyrś tego, że nie było sy mnóm ani mechanika, ani żodnego człowieka, tóż żech musiał sie chycić sóm ciynżkigo sprawowanie. Dło mnie to był żywot, abo śmierć. Miolech wody yny na osiym dni.

Piyrszego wieczora żech usnył na piosku, tysiόνc mil od placu, kany bywajóm ludzie. Bylech barży sóm, jako gdosi z rozwalónego szyfu, co ón płynie w postrzodku oceanu na kónsku tróma. Tóż wystowcie se, jako żech sie zahruzil, kiej wczas rano mie obudził czyisik głos. Słyszim:

- Pyty, narysuj mi barónka.
- Cóż chcesz?
- Narysuj mi barónka.

Skoczyłech na rowne klepeta. Szusnól żech oczy. Fest żech pozdrził. A uwidziolech malego, dziwokigo człowieka, kiery sie na mnie fórt dziwoł. A taki obrozek s tym człowiekiym sie mi podarziło narysować nieskorzi:

Nó toć, ni ma ón na tym obrozku takowny gryfny, jako je na ozajst. Jo za to ni mogym. Jak mi było sześć, to starzi mie odmowiali od malowania, tóż gwóli tego poradzym rysować yny gody boa zawrzite a odewrzite.

Dziwolech sie na tego kuryjożnego człowieka, a miolech kulate oczy, boch sie zahruzil. Nie zapóminejcie żech był tysiónc mil od placu, kany bywajóm ludzie.

Tóż tyń człowieczek nie wyglóndol na takigo, kiery sie stracił, ani na takigo, kiery umiyo ze zmordowania, ani na takigo kiery umiyo, bo ni mo wody abo jodła, ani na wylynkanego. Nie wyglóndol na dziecio, kiere sie straciło na postrzodku pustyni, tysiónc mil od placu kany bywajóm ludzie. Jak żech už poradził rzóndzić, tóż żech rzyk:

– Ale...cóż ty tukej robisz?

A ón rzyk eszce roz pómału, jakby szło o jakómsik przeogrómnie platnóm wiec: –

– Pyty narysuj mi barónka...

Dycki człowiek sie poddo urokowi tajmnicy. Choć ta sytuacyj była ganc kuryjożno – był żech tysiónc mil od placu, kany bywajóm ludzie a śmierć mi groziła – wyciónglech z kapsy arch papióru a wieczne pióro. Wtynczas żech se spómniol, że przeca uczył żech sie geografiji, historyji, rachowania a gramatyki, tóż żech sie zastarol a rzyk żech chłopcowi, że nie poradzym rysować. Ale ón mi prawi:

– Nó, nó. Narysuj mi barónka.

Skyrs tego, żech nigdy w żywocie nie rysowol barónka, pokozolech mu jedyn z dwóch obrozków, co żech poradził zrychtować: obrozek goda boa zawrzitego. Kapke żech sie zahruzil, bo chłopiec mi rzyk:

– Ni, ni. Nie chcym slónia, co go polknył god boa. Boa poradzi zrobić fest krziwde a slón je za wielki. Móm na to mało placu. Potrzebujym barónka. Narysuj mi barónka.

Narysowolech barónka. Mały sie na to porzónndnie podziwoł a rzyk:

– Ni, tyn barónek už je fest nimocny. Zrób inkszego.

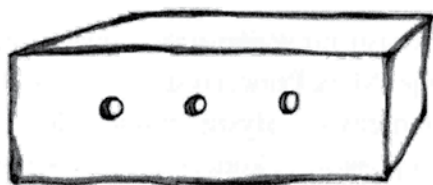
Narysowoł żech.
Mały szykowny kamrat sie uśmiychnył:

– Przizdrzj sie. To ni ma barónek, to je barón. Ón mo rogi.

Zrobił żech nowy obrozek, ale zaś cosi było na nim szpatnie.

– Tyn barónek je moc stary. Chcym barónka, co ón bydzie żył długo.

Uż żech zaczynoł być szpatnie – chciolech sie hned chycić sprawowanie motora,

narysowolech wartko tyn obrozek a prawiyım:

– To je kiśniczka. Barónek, co żeś go chcioł mieć je w postrzodku.

Zachruzil żech sie, jak żech uwidzioł że je rod tyn, kiery

mie krytykowol:

– To je to coch chcioł. Jako myślisz, trzeja kupa trowy dło tego barónka?

– Czymu sie pytosz?

– Bo móm tak mało placu...

– Na ozajst Ci styknie. Dolech Ci ganc malego barónka. Skłupil głowiczke nad obrozkiym.

– Ni ma taki ganc mały. Podziwej sie, ón už spi...

Tak wyglóndoł poczóntek moji znómości s Małym Ksynciym.

Rozdział trzeci

Kupa czasu przeszło niż żech se wszymnól, skiyl prziszol. Mały Ksiónże choć sie zdalo, że ón fórt sie kupa o wszystko pyto, margiyrowol, że nie slyszy o co sie pytóm jo, ale dziepro z tego co wydrzistol poznolech jego historyje. Kiej piyrszy roz uwidziol mój europolan (nie narysujm mojigo europolanu, bo s nim sóm same kurowody), spytol sie:

– Co to je za wiec?

– To ni ma wiec. To poradzi furkać. To je mój europolan.

Był żech fest hyrny, żech mu móg rzyć, że furkóm. Wtynczas sie spytol:

– Tóż jako? Spod żeś s nieba?

– Ja – rzyk żech skrómnie

– Ach, to je kumedyja...

Tóż Mały Ksiónże zaczón for-

skać ze śmiychu, a ganc mie tym nasrol. Wolol bych raczy, coby moji nieszczynści gdosi broł barży słósznie. Za chwile rzyk:

– Tóż tyś spod z nieba? Z jakij planety żeś je?

Terazy sie mi rozwidnił kapke ćmok, co ón był, jak tyn mały prziszol a hned żech sie go spytol:

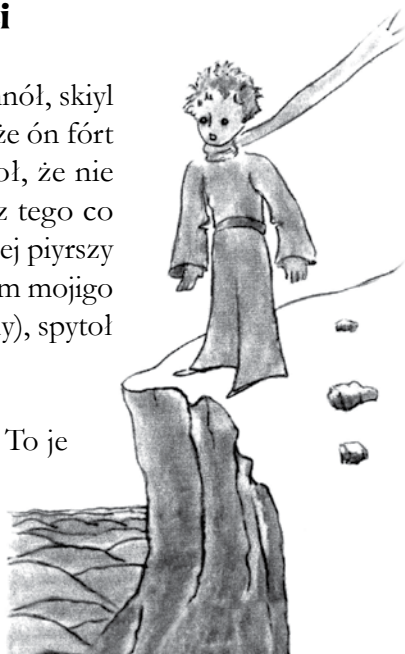
– Tóż tyś je z inkszej planety?

Ale ón nic nie prawil. Sklupil głowe a przizdrzil sie na mój europolan.

– Mosh recht. Takim czymsikej żeś ni móg przilecieć z daleka.

A zaczón fest medytować. Potym wycióngnól z kapsy barónka a zaczón sie dziwać na swój skarb.

Możecie se wystawić, jak żech był zwiedawy tymu, co mi rzyk o inkszych planetach. Tóż żech sie chciol dozowiedzieć czegosikej wyncyj.

– Skiyl żeś je mój mały? Kaj je twoja chalupa? Kany chcesz zebrać barónka?

Chwile medytował a prawi:

– Dobrze je, że ta kisiynka, co żeś mi jóm doł, to bydzie dlo niego w nocy chalupa.

– Tóž dyć. Jak bydziesz spůsobny to Ci dóm eszcze sznóre a kólik, cobyś go móg przez dziyń przywiónzać.

To jednako uraziło Małego Ksiyncia.

– Wiónzać? To Wóm napadlo do głowy!

– Jak se go nie zwióńzesz na sznórze, to póndzie kaj bydzie chciól a go zabijóm.

Mój mały kamrat zaś zacznón forskać ze śmiychu.

– A kany ón mo iść?

– Byle kany, baji przed siebie

Wtynczas Mały Ksiónże rzyk słusznie:

– To ni ma płatne. Sóm móm mało placu.

Potym rzyk, tak jakosik smutno:

– Jak sie idzie przed siebie, to nie idzie zónść daleko...

Rozdział sztworty

Tak żech sie dozowiedziol drugij platnej wiecy. Że planeta, co ón z nij je, ni ma wila wyynkszo od chalupy. Tym żech sie jednako nie zahruzil. Dobrzech wiedziol, że okróń wielkucnych planet jako Ziymia, Jowisz, Mars, Wenus, co óny majóm swoji miana, sóm stówki inkszych, tak małych, że ani jich nie lza dozdrzić przez teleskop. Jak astrónóm nóndzie jakómsik planete, to miasto miana ji dowo nómero. Baji prawi na nióm, że to je gwiozda 3251.

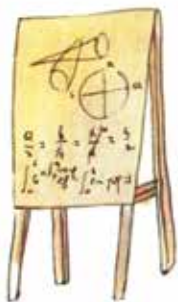
Tak żech se myśłol, że planeta, co z nij je Mały Ksióńże to je gwiozda B— 612. Widziol jóm yny roz w 1909 roku astrónóm z Turcyje, kiery to rzyk na Miyndzynarodowym Kóngresie Astrónómów. Żodyn mu jednako nie wierził, bo miol na sobie dziwoki oblyczki. Takowni sóm starzi.

Na szczynści dlo planety B— 612 dyktator, kiery regirowol w Turcyji kozol wszystkim zmiynić oblyczki na europejski, a jak ni, to kazowol ludzi zabijać. Astrónóm zaś ogłosił, że naszol tóm planete w 1920 roku — ale wtynczas był obleczóny

ny w szumny ancug. Cały świat mu uwie-rzył. Powykłodołech Wóm ty drobne wieca o planecie B— 612 a rzyk żech nómero skyrs starych. Starzi majóm przeogrómnie

radzi nómera. Jak im wyrzóndzocie o nowym kamracie, nigdy sie nie spytajóm o nejbarzy platne wieca. Nigdy nie lza uslyszyć: „Jako źni jego głos? W co sie rod bawulko? Jesi zbiyro myntle?”

Óni sie was spy-
tajóm: „Jak stary je?
Wiele mo braci? Wiele
woży? Wiele zarobio
jego foter?” Wtynczas
dziepro sie jim zdo, że
cosik wiedzóm o wa-
szym kamracie.

Jak rzekniecie starym: „Widziol żech szumnóm
chalupę s czerwionęj cegły, s rozyndlóm w oknach
a s goymbiami na strzesze.” Nie poradzóm se wystawić tej
chalupy. Trzeja jim rzyc: „Widziol żech chalupę za milijón
złotych”. Wtynczas ryknóm: „Jako szumno chalupa! Kiej
rzekniecie starym: „Mały Ksiónże żyje, bo był gryfny, bo sie
śmiol, bo chciol mieć barónka, a jak gdo chce mieć barónka to
żyje.” Wtynczas ruszóm plecami a bydóm was mieć za dziecka.
Ale kiej jim rzekniecie, że je z planety B— 612, uwierzóm a nie
bydóm sie už o nic gupigo pytać. Óni takowni sóm. Nie śmi sie
od nich za kupa chcieć. Dziecka muszóm fest spokopić starych.

My jednako, kierzi dobrze se wszymnymi żywota, robimy
se s cyfer blozna. Chciolbych zaczónć tóm historyje jako sie
zaczyno bojke. Nejraczy bych rzyk: „Był se roz Mały Ksiónże,
kiery bywoł na planecie, co była yny kapke wyynkszo od niego
a kiery przeogrómnie chciol mieć kamrata...”

Dlo tych, kierzi znajóm żywot, było by to wiele barży
sprawne. Było by mi miersko, coby z moji ksiónżki sie robiło
blozna. Z wielkucnym
bólým to spóminóm.
Už je sześć roków,
jako mój mały kam-
rat odeszł ze swoim
barónkiym. Prógujym
go opisać, coby go nie
przepómnąć. To je

przeogrómnie źle, jak sie przepómni kamrata. A przeca nie każdy stary mo kamrata. A móg bych sie zrobić podobny do starych, kierzi majóm yny ty nómera. Gwuli tego zech kupił kiśniczke s farbami a blajsztyfty. Ciynżko sie wzióńś do rysowania, jak sie je tak starym jako jo, gor, że prógowolech rysować yny goda zawrzitego a odewrzitego, obrozki co zech jich robił jak mi było sześć. Bydym chciol coby obrozki były co nejlepsze. Sóm zech ni ma istry jesi sie mi to podarzi. Jedyn obrozek je lepszy, inkszy gorszy. Kapke mi sie kiwto, jak wielki je Mały Ksióńże. Tukej je za mały a tukej za wielki. Ni ma zech istry, kiej malujym kolory jego oblyczek. Plóntóm sie we ćmoku tego co se spóminóm a miyrwiyem sie we wiecach fest płatnych. Ale muszóm mi to wyboczyć. Mój kamrat nigdy mi nic nie wykłodoł. Myśloł se isto, zech je podobny do niego. Darmo, jo jednako nie poradzym widzieć barónka przez ściany kiśniczki. Tóž to je możne, zech je kapke jako starzi. Už zech sie isto zestarził

Rozdziół piónty

Każdy dziyń zech sie dowiadował czegosi nowego o planecie, o rajzie, a o jechaniu. Tego coch sie dowiedział pómału przybywało a ganc jakosik bokiym. Na trzeci dziyń zech poznoł nieszczynści baobabów. Było to wszystko skyrś barónka. Mały Ksióńże sie naroz mie spytoł, jakby w cośi przestoł wierzić:

– Je to prawda, że barónki jedzóm chrości?

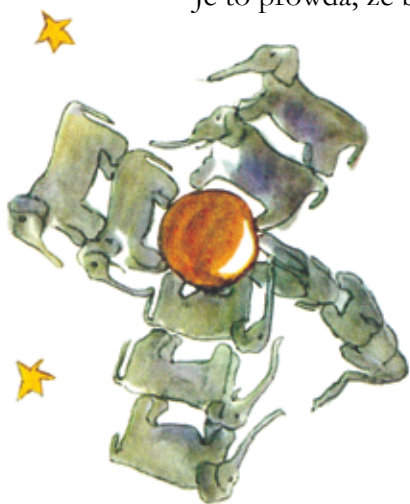
– Ja je tak naozajt

– Tóž jezech z tego przelogrómnie rod.

Nie wszymnólech se, co znaczy, że barónki jedzóm chrości. Ale Mały Ksióńże rzyk eszcze:

– Tóž óny jedzóm aji baobaby?

Wyložylech mu, że baobaby to nie sóm chrości, ale strómy, co óny

sóm tak wielkucne jako kościoły, a aji jakbych wzión ze sobóm całóm kupe slóni, to by nie poradziły baobaba obalić.

Jak se Mały Ksiónże pomyślól o kupie slóni, to sie zaśmiól.

– Trzeja było jich postawić jedyn na drugim

Potym jednako se eszcze pomyślól a prawi:

– Ale niź babobaby sie zrobióm wielkucne, to nejprzód sóm malučki.

– To je prowda. Ale czemu chcesz coby barónki zjodały male baobaby?

Rzyk mi: – Dobre, dobre...Jakby szło o wiec, co óna je tako, że ji wszyscy rozumióm. Musiolech sie fest pasować, coby se to wszymnóc bez niczyji pó mocy. Okozalo sie, że na planecie Małego Ksiyncia, jako aji na wszystkich planetach, rosły zieliny co z nich był profit a aji taki szpatne, co z nich nie było ganc nic. Skyrś tego były tam nasióna, co z nich był profit, a nasióna złe. Ale zorek nie widać. Spióm se schowane w ziymy, pokieli sie jakimusikej nie spómni obudzić. Puszczu wtynczas szumnóm, bezbrónnóm macyzne, co óna idzie ku slóncu, jakby sie kapke boła. Kiej to je macyzna marekwie abo róży, to jóm idzie niechać rosnónć jako chce. Ale kiej to je szpatno zielina,

to trzeja jóm wytargać co nejrychlij, jak yny sie jóm pozno. A na planecie Małego Ksiyńcia były przeogrómnie straszne zorka. Zorka baobaba. Zatruty był nim cały grónt. A kiej baobab urośnie, to už je nieskoro, coby go wytargać a nie lza sie go pozbyć. Urośnie taki wielkucny na całóm planecie, przeorze jóm kórzyniami. A jak planeta je mało a baobabów je kupa to jóm roztargajóm.

– Tóż trzeja jich fest wahować – Rzyk mi eszcze nieskorzi tyn Mały Ksióńże – Rano jak sie człowiek umyje to trzeja planete porzóndnie wypucować. Trzeja sie nagónić, coby fórt wytargować baobaby, hned po tym jak odrosnóm od róży, co do nij sóm jako młode przelogrómnie podobne. Je to nudno ale snadno robota...

Jednego dnia mi poradził, cobych sprógowoł narysować szumny obrozek, co ón by pómóg dzieckóm z naszej planety spokopić, jak fest niebezpieczne sóm baobaby.

– Jakby kiejsi rajzowały – prawil – to sie jim to może przidać. Czasym jak sie cosik zrobi nieskorzij to z tego ni ma żodnej szkody. Ale jak idzie o baobaby, to je dycki katastrofa. Znolech planete, co na nij bywoł lyn, niechoł trzi maczynny.

Podle tego, co mi rzyk Mały Ksióńże żech narysowoł tóm planete. Ni móm rod wyrzónczać moralów. Ale niebezpieczyństwo skyrs baobabów ni ma moc znane, a ludzie fest reskirujóm, jak zablóndzóm na malóm planete, tóż terazy nie bydym sie dzierzol mojih zasad. A prawiym: Dziecka dowejcie pozór na baobaby!

Fest żech sie narobił przy tymu obrozku, co żech go narysowoł coby moji kamraci dowali pozór przed niebezpieczyństwym, co óno od downa je, ale żodyn se go nie wszymnól. Moja drzina sie jednako wyplaciła. Spytocie sie możne czymu w tej ksióńce ni ma takich szumnych obrozków jako tyn, co na nim sóm baobaby? Je tak skyrs tego, że prógowolech jich zrobić, jednako sie nie udały. Jak żech malowoł baobaby, to w postrzodku żech czuł jakby mie cosik naganiało.

Rozdział szósty

Pómalu żech spokopil Mały Ksióńże, twoji smutne żywocyi. Od downa, jedyne hyzdy dlo ciebie to było, jak slónko szumnie zachodziło. Tóm nowóm wiec z twojigo żywota żech se wszymnól sztwortego dnia rano, jak żeś mi rzyk:

– Przeogrómnie móm rod jak slónko zachodzi. Pódź podziwómy sie na to.

– Ale trzeja doczkać.

– Doczkać na co?

– Doczkać aż slónko zacznie zachodzić.

Nejprzód żeś sie zahruzil, a potym roześmiol a rzyk żeś:

– Fórt sie mi zdo, żech je u siebie.

Tóż dyc wszyscy wiedzóm, że jak w Ameryce je polednie, to we Francyi slónko zachodzi. Jakby szlo sie w pore minut przeniysz z Ameryki do Francyi to by szlo oglóndac zachód slónca. Nó, ja ale Francyja je daleko. Ale na twoji planecie móg żeś szybnóc stolek o pore kroków a oglóndac jak slónko zachodzi tela razy wiela żeś chciol...

– Jednego dnia żech oglóndol jak slónko zachodzi sztyrycet trzi razy – prawi Mały Ksiónże, a za chwile eszcze rzyk:

– Wiysz, jak je otympnie, to czlowiek mo rod jak slónko zachodzi.

– Tóż wtynczas jak żeś to oglóndol sztyrycet trzi razy, byl żeś jednako okorany? – Spytolech sie go.

Ale Mały Ksiónże nic nie prawil.

Rozdział siódmy

Na piónty dziyń, zaś skyrś barónka żech se wszymnól nowej tajmnicy Małego Ksiyncio. Z nienazdanio sie mie spytol jakby przemyślol kansik sóm ze sobóm:

– Jak barónek jy krzoki, to jy aji kwiotki?

- Barónek jy wszystko co nóndzie.
- Aji kwiotki, co dziubióm?
- Ja aji kwiotki, co dziubióm.
- Na co sóm dziuboki?

Nie wiedziol zech. Miol zech terazy inkszóm robote, musiolech roshórdać fest ścióngniynty sworzyń w mojim motorze. Fest zech sie starol, boch spokopil, że motor je zrympolóny a woda do picio sie kóńczy. Myślol zech o nejgorszym.

- Do czego sóm dziuboki?

Mały Ksióńże jak sie roz spytol to nie popuścił. Bylech nasrany, boch wiedziol jako je s mojom maszynom, tóż zech mu rzyk byle co.

– Dziuboki nie sóm do niczego. Kwiotki jich puszczałóm, bo sóm dociyrne.

Mały Ksióńże wydychnól, nic nie prawil a potym rzyk urażóny:

– Nie wierzym ci. Kwiotki sóm słabe a wszystkimu wierzóm. Óny sie asekurujóm, jako poradżóm. Im sie zdo, że jak majóm dziuboki, to sie jich wszyscy bydóm boć.

Nic zech mu na to nie prawil. Rzyk zech se sóm do siebie: „Jak tyn sworzyń nie puści, to go wybijym kładziwkijm.” Mały Ksióńże sie zaś cosi spytol, tóż zech przestol myśleć:

- A Ty jako myślisz, że kwiotki...

– Ale ni, ni jo nic nie myślým. Rzyk zech byle co. Jo patrzým inkszych ważnych wiecy.

Podziwol sie na mnie zdziwióny.

- Inkszych ważnych wiecy?

Widziol mie jak zech stol s kładziwkijm w rynce, s palcami czornymi od szmyru, zginyntego nad wiecóm, co óna sie mi zdala coroz barży szpatno.

- Prawisz jako starzi.

Zabyło mie gańba. Ale ón eszcze rzyk werzejnie:

- Nic nie rozumisz. Bywosz daleko.

Był ganc fest nasmolóny. Trzepoł złotymi lokami, co óny furkały na wietrze.

– Znóm planete, co na nij bywo panoczek, kiery mo czyrwiónóm gymbe. Ón nigdy nie wóniol kwiotków. Nigdy sie nie dziwol na gwiozdy. Nigdy żodnymu nie przoł. Nic w żywocie nie robił, yny rachowol. A cały dziyń fórt prawi jako ty: „Jezech słuszny człowiek, jezech słuszny człowiek” Mo fest hyre. Ale to ni ma człowiek, to je grzib.

– Co?

– Grzib!

Mały Ksiónże był nasmolóny, aż bład.

– Uż milijóny roków kwiotki majóm dziuboki. A choć jich majóm, to barónki lod milijónów roków jedzóm kwiotki. Nie zdo ci sie, że trzeja do tego jakosik dónść, czemu kwiotki tak sie fest narobióm, coby mieć dziuboki, co óny nie sóm ku niczymu? Ta wojna miyndzy kwiotkami a barónkami to ni ma ważno wiec? To ni ma ważniejsze od rachowania tego hrubego, czyrwiónego panoczka? Jak jo znóm taki kwiotek, co ón rośnie yny na moji planecie, nigdzi indzi, a mały barónek go może kieregosik rana pomarasić, a ani se nie wszymnie co zrobił, to to ni ma ważno wiec?

Zrobił sie czyrwióny, potym prawil dali:

– Jak gdosik mo rod kwiotek, co ón je jedyn na milijónach a milijónach planet, to mu styknie do szczynścio, że sie podziwo do gwiozdek a prawi se: „kansik tam je mój kwiotek”, ale jesi barónek zjy kwiotek, to jakby wszystkie gwiozdy przestały świecić. A to ni ma płatne?

Ni móg dali nic rzyc. Rozbeczol sie. Przisła noc. Ciepłech mój wercajg. Miołech za nic kładziwo, sworzyń, wode a śmierć. Na jednej gwieździe, na planecie, na moji Ziymy był Mały Ksiónże, kierego żech musiol pocieszyć. Wziónech go na ryncie a pokolybol żech go. Rzyk żech mu:

– Kwiotkowi, co go mosz rod nic nie bydzie. Narysujym

ci obujek dlo twojigo barónka, narysujym cosí co ochróni kwiatek...Jo...

Nie wiedziolech co rzyc. Czúl żech sie gupie. Nie wiedziolech jako do niego przerzóndzić, jako go pocieszyć. Świat bez lez je takowny, że fórt o nim mało wiymy.

Rozdział ósmy

Hned żech lepszy poznoł tyn kwiatek. Na planecie Małego Ksiyncio kwiatki dycki były fest ajnfachowe, miały jednóm koróne płatków, nie zabiyraly moc placu a żodnymu nie zawadzaly. Kieregosi rana zaczęły rosnónć miyndzy trowami a wieczór wyindły. Krzok róży wzeszel przez dziyń ze zorka, co go prziniós gdosi skónsikej a Mały Ksiónże sie fórt dziwoł na tóm macyzne, co nie była podobno do inkszych. Móg to być nowy gatunek baobabu. Ale krzok hned przestoł rosnónć a zaczęł wylazować kwiatek. Mały Ksiónże, kiery sie fórt dziwoł jako wielkucny kwiatek wylazuje, wiedziol że z tego zakwitnie jakisi cudo, ale róža sie nie śpiychała, schowano we swoji zielónej chałupce. Pómału sie sztrajchowała a oblykała, brała jedyn płatek do drugigo. Nie chciała rozkwitnónć popuczóno jako mak. Zapobogła se, że sie pokoże fest szumno. Tóz dyć! Była jako galanka na zolytach. Oblykała sie w ty szumne oblyczki kupe dni. Dziepro jednego rana, jak slónko stowało to sie pokozala.

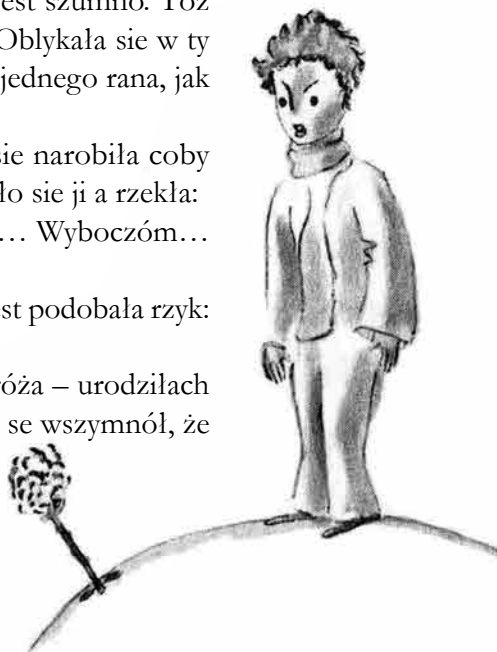
Tóz to je óna – co óna godnie sie narobiła coby być tak szumnie wypyrzczóno – ziywło sie ji a rzekła:

– Tóz, dziepro żech sie obudziła... Wyboczóm... ni ma żech eszcze poczosano.

Mały Ksiónże, kierymu sie róža fest podobala rzyk:

– Paniczko sóm żeście szumni!

– Mocie recht – prawi po cichu róža – urodziłach sie wroz ze slónkiym. Mały Ksiónże se wszymnól, że

róża ni ma skrómnio, ale była tako, że lza z oka sama móglą wylecieć!

– Myślym, że už je czas coby pośniodać – prawila – pomyślicie o mnie panoczku?

Małego Ksiyncia zabyło gańba, poszoł po kónew a dol ji świżyż wody.

Była plocho a lyniwo, tóż zaczęła go tro-
pić. Jednego dnia dziwała sie na swoji sztyry
dziuboki a prawi:

– Mogóm przyść tygrysy, co óny majóm pazurska...

– Tukej nie ma tygrysów na moji planecie – postawił sie
Mały Ksióńże – tygrysy przeca nie jedzóm trowy .

– Ni ma żech trowóm – słodko rzekła róża

– Wyboczóm panoczku...

– Nie bojym sie tygrysów, ale fest ni móm
rada cugu, a nie chciała bych, coby mie prze-
wioło. Ni mocie jakigo parawanu?

„Jak zielina ni mo rada cugu, to to ni ma dlo nij dobre
– pomyśłoł Mały Ksióńże – tyn kwiołek ni ma ajnfachowy.”

– Wieczór pyty, przykryjóm mie jakimśik deklým. Mocie
tujej przelogrómnie zima. Szpatnie to tukej mocie zrobióne.
Tam skiyl żech je...

Przestała rzóndzić. Prziszyła jako nasióńko. Ni móglą znać
inkszych planet. Scygańiła jako dziecio, na tym cygaństwie jóm
chycili, a terazy jóm je gańba. Zakuckała dwa abo trzy razy, coby
żodyn nie poznoł, że ji zabyło gupie.

– A tyn parawan?

– Jo bych go prziniós, ale wyście prawili...

Wtynczas róża zaczęła kuckać, coby Mały
Ksióńże se pomyśłoł, że ón za to może. Tóż
Mały Ksióńże, choć przoł róży a chciol dlo
nij robić wszystko, przestoł ji wierzić. Wziół
se dlo siebie słowa, co óny sóm
niczym, a stoł sie nieszczasny.

– Miolech ji wubec nie posłuchać – rzyk mi jednego dnia na boku, po cichu – nigdy nie trzeja posłuchać kwiotków. Trzeja sie na nich dziwać a wóniać. Mój kwiotek wónioł tak, że na całej planecie go było czuć, ale nie poradził żech sie tym cieszyć. Historyja dziuboków, co óna mie tak nasrała, miała by być barży do płaczu...

Prawił eszcze:

– Nie poradziłech ji spokopić. Miolech jóm sódzić podle tego co robi a nie tego, co wyrzódzo. Czarowała mie bo była szumno, a pięknie wóniała. Ni miolech od nij uciekać. Miolech nónść w nij to że mi przala, choć to robiła, bo była chytro. Kwiotki majóm w sobie kupa wiecy, co óny sóm prociv siebie. Ale był żech za młody, coby jóm mieć rod.

Rozdział dziewiόνty

Myślym, że Mały Ksiónże uciyk pospołu z wandrownymi ptokami. Rano eszcze niż odjechał to porzódnie poukludzoł całóm planete. Dokumyntnie wypucowół wszystkie wulkany. Mioł dwa wulkany, co óny fungowały. Óny sie dycki przidały na to, coby odgrzoć śniodani. Mioł aji jedyn wulkan, co ón był wygaśnióny. Bo dycki prawil:

– Nic nigdy człowiek nie wiy – tóz przepucowół aji tyn wygaśnióny. Jak wulkany sóm porzódnie przepucowane, to sie polóm pómału, rowno, a nie wybuchaóm. Jak wulkan wybuchnie, to tak jakby sie sadza chyciła w kuminie. Nó toć my ludzie na naszej Ziymi sóm my za mali, coby pucować wulkany. Skyrz tego nas tak mier–zióm. Mały Ksiónże wytargoł aji ostatni maczynny baobabów, ale był kapke okorany. Nie wierził,

że się wróci na spadek. Wszystko to co robił na każdo, tego rana się mu zdalo ganc przyjemne. Kiej ostatni roz podłol róże a už jóm miol przykryć deklým, poczuł, że się mu chce buceć.

– Do widzynie – rzyk róży.

Ale óna nic nie prawila

– Do widzynie – rzyk jeszcze roz.

Róża zakuckała, ale nie skyrs tego że miała ryme

– Byłach pitómo – prawila – wybocz. Spróguj być szczasny.

Było mu dziwne, że nic mu nie wyczyto. Stoł a ganc nie wiedziol co czynić, dekiel dzierzol w lufcie. Nie spokopil tego, że mu słodko prawila.

– Ale jo ci przejem – prawila róża – nie wiedziol żeś o tym skyrs mie. Ale to už ni ma płatne. Ale tyś był tak samo pitómy jako jo. Spróguj być szczynśliwy. Wyncyj cie nie chcym.

– Ale...cug...

– Ni móm už takij rymy. Chłódný luft w nocy mi dobrze zrobi. Jeżech kwiotkiym...

– Ale dziki bestyje...

– Muszym poznać dwie abo trzy gón-siynice, coby się skamracić s myntłým. To je bezmala taki przyjemne. Bo gdo by mie potym nawszczywiol, jak bydziesz daleko...A żodnej dziwokij bestyi ani żodnego inkszego się nie bojym. Mó m dziuboki – pokozala sztyry dziuboki. Za chwile jeszcze prawila:

– Nie czakej, bo mie seresz. Uwożył żeś se jechać. Tóž už idź!

Nie chciała, coby widziol, że buczy. Była przeca przelogrómnie hyrno.

Rozdział dziesiąty

Planeta Małego Księcia się toczyła kole małych planet número 325, 326, 327, 328, 329 a 330. Tóż zaczął ty planety nawszczywiać, coby miał robota a czegoś się nauczyć.

Na pierwszy był Król. Był obleczony w purpurę a grono- staje, siedział na tronie uciuciany, ale było widać, że to je Król.

– To je otrok – zaryczał, jak uwiózł Małego Księcia.

Mały Księżę się spytał:

– Widzisz mnie przecz pierwszy raz, jakóż żeś mnie mógł poznać?

Nie wiedział, że dla królów świat je fest ajnfachowy. Wszyscy ludzie to są otrocy.

– Pójdź haw, cobych ci lepszy widział – rzyk Król, fest hyrny, że może już kimsiej reżerować.

Mały Księżę hłedł oczami placu, kany by mógł się sied- nąć, ale cała planeta była przykryta szumnym mantlem z grono- stajów. Tóż fót stół, a skrys tego, że był zmordowany rajzóm zaczął zioć.

– Zakon zabranio zioć przy królowi – rzyk mónarcha – Nie śmiesz zioć.

– Nie poradym przestać – prawi Mały Księżę, kierego zabyło fest gańba. – Długo żech rajzował a nie spół zech.

– Tóż zakazujym ci zioć. Kupa roków żech nie widział zio- nego gdoby zioł. Zioci je ciekawe. Nó! Ziyj eszcze! Kazujym ci.

– Ale mie je gańba – rzyk Mały Księżę, kiery już był cały czyrwiony.

– Hm, hm! – rzyk Król. Tóż mosz to...mosz zioć, to... – bulczoł coś, a widać było, że je nasrany. Królowi zoleżało, coby wszyscy mieli w zocy jego hyre. Fest ni miał rod jak gdosi był nieposleszny. Był to król, kiery miał wszystko pod sobą. A skrys tego, że był fest dobry, to reżerował móndrze. Dycki prawił – Jak rozkożym generałowi, coby się przemienił

w morskigo ptoka, a ón tego nie zrobi, to ón za to ni może.
To jo za to mogym.

– Mogym se siednónć? – spytoł sie po cichu Mały Ksiónże

– Kazujym ci siednónć – rzyk Król a hyrnie podciógnól
polówke mantla z gronostajów. Mały Ksiónże sie zadziwil.
Planeta była maluczko. Kim Król móg regirować?

– Nejjaśniejszy Pónie – rzyk – wyboczóm mi, że sie pytóm...

– Kazujym ci sie spytać – wartko rzyk Król.

– Nejjaśniejszy Pónie, kim wy regirujecie?

– Wszystkim – rzyk ajnfachowo Król.

– Wszystkim?

Król pokozoł rynkóm swojóm planete, inksze planety
a gwiozdy.

– Tym wszystkim? – spytoł sie Mały Ksiónże

– Tym wszystkim – rzyk Król, bo był władcóm, kiery po-
radził regirować wszystkim.

– A gwiozdy nejjaśniejszego Póna posłuchajóm?

– Tóz toć – rzyk Król – posłuchajóm hned. Fest ni móm
rod, jak mie gdo nie poslechnie.

Malymu Ksiynciu sie fest podobalo taki regirowani. Jakby
ón tak poradził, to by jednego dnia widziol nie sztyrycet trzi
ale siedymdziesiónt dwa, aji sto, aji dwiesta razy, jak slónko
zachodzi a nie musiol by ani szybować stolka. A skyrs tego,

że był kapke okorany gwóli swoji malej
opuszczónej planety, pieknie pytoł Króla:

– Chciolbych uwidzieć jak slónko zacho-
dzi. Zróbcie mi pyty pożytek a rozkożcie
slónku, coby zaszło...

Jak rozkożym generałowi, coby prze-
furknył z jednego kwiotka na drugi jako
myntel, abo mu rozkożym napisać tragedie,
abo coby sie przeminył w morskigo ptoka,
a generał tego nie zrobi to gdo z nas obu
nie bydzie miol recht: jo abo ón?

– Tóż przeca, że wy Królu – rzyk Mały Ksióńże.

– Słusznie prawisz. Trzeja chcieć od drugich, to co sie może dostać. Zoce trzeja mieć podle rozumu. Jak rozkożesz swoim ludzióm, coby hópli do morza, to óni sie bydóm szprajcować. Mogym po nich chcieć, coby mi byli posleszni, bo jim móndrze rozkazujym.

– Tóż jako bydzie s tym moim zachodym slónca? – przypómniol Mały Ksióńże, kiery nigdy nie niechoł tego o co sie spytoł.

– Bydziesz miol swój zachód slónca. Zakumyndyrujym go. Ale doczkóm, boch je móndry w regirowaniu, aż bydzie ku tymu sposób.

– Kiej to bydzie – pytoł sie Mały Ksióńże

– Hm, Hm, to bydzie kole...kole...to bydzie dzisio wieczór za dwacet siedym, A uwidzisz jacy mi sóm wszyscy posleszni.

Mały Ksióńże zazioł. Banowoł, że nie widzoł, jako slónko zachodzi, a už aji sie mu kapke mierzło.

– Ni móm nic do roboty. Odyndym.

– Nie idź – rzyk Król, kiery był hyrny, że miol kogosik pod sobóm.

– Nigdzi nie idź, zrobiym z ciebie ministra.

– Ministrym czego?

– Hm...sprawiedliwości!

– Ale tukej ni ma kogo sódzić!

– Nie wiysz – rzyk Król. Eszcze żech nie pochodził po moim królestwie. Jezech fest stary, ni móm placu na kolase, a jak drepcym to sie tropiym.

– Tóż! Ale jo żech už widziol – rzyk Mały Ksióńże a podziwoł sie na drugóm strónie planety – tam też żodnego ni ma...

– Tóż bydziesz sóm siebie sódzić. To je nejwiynkszy wyprask. O wiela gorszy je sódzić samego siebie, jako inkszego człowieka. Jak ci sie podarzi samego siebie osódzić to bydziesz na ozajst móndry.

– Jo – rzyk Mały Ksióńże – mogym sódndzić byle kaj. Nie muszym bywać tukej.

– Hm, Hm. Zdo sie mi, że kansik na moji planecie je stary szczur. Słyszam go w nocy. Bydziesz móg lecy kiedy sódndzić tego starego szczura. Bydziesz go móg sódndzić na śmierć. Jego żywot bydzie zoleżoł od twoji sprawiedliwości. Ale dycki darujesz mu żywot, bo je yny jedyn.

– Ni móm rod sódndzić na śmierć – prawi Mały Ksióńże – a už idym.

– Ni – rzyk Król.

Mały Ksióńże, kiery skóńczył sie rychtować do rajzy, nie chcioł, coby stary Król sie staroł.

– Esi chcecie coby ludzie hnied robili co jim kożecie, to pyty musicie mi terazy móndrze kozać cosi robić. Baji kożcie mi, cobych se poszeł niź przeleci minuta. Myślym, że terazy je ku tymu dobry czas...

Król nic nie prawil, tóż Mały Ksióńże hnied poszoł a wydychnył.

– Mianujym cie moim ambasadorym! – zawrzeszczoł eszcze Król. Był isty siebie.

„Starzi sóm przeogrómnie dziwucni” – rzyk do siebie Mały Ksióńże.

Rozdział jedynosty

Na drugij planecie bywoł łach a pakaż.

– Tóž! Tóž! Nawszczywil mie gdosi, gdo sie na mie dziwo, jaki żech je piekny! – zaryczoł, jak yny se wszymnył Małego Ksiyncia. Bo podle łachów a pakaży, każdy gdo na nich natrefi, nie poradzi sie nadziwać jacy óni sóm szumni.

– Witóm pieknie – rzyk Mały Ksióńże – mocie srandowny kłobuk.

– Móm go na to, cobych sie móg kłaniać – prawil łach a pakaż – coby sie kłaniać jak mi klaskajóm. Nó, ale żodyn tukej kole mie nie rajzuje.

– Ja? – rzyk Mały Ksióńże ale nic nie spokopil.

– Klepej packami – prawil łach a pakaż. Mały Ksióńże klepnyl packóm o packe. Łach a pakaż sie uklónil a dźwignól klobuk.

„To jednako je barży ciekawe, jako nawszczywa u Króla” – rzyk Mały Ksióńże. A zaczón klepać packami.

Łach a pakaż zaś sie poklónil, a dźwignyl klobuk. Po piynciu minutach dokazowano Mały Ksióńże už był zmordowany, bo fórt musiol robić to samo.

– A co trzeja srobić, coby klobuk spod? – spytol sie.

– Ale łach a pakaż nie slyszol. Tacy, jako ón slyszóm yny jak sie jich chwoli.

– Ty sie na mie rychtig dziwosz, jaki zech je piekny, szumny a szykowny? – Spytol sie Małego Ksiyncia.

– Co to znaczy?

– To znaczy, że mie mosz za nej-szumniejszego człowieka, najlepszego obleczónego, najbogatszego a nej-móndrzejszego na świecie.

– Ale okróm ciebie żodnego ni ma na planecie!

– Być tak dobry a miyj mi fest rod na truc.

– Móm Cie fest rod – rzyk Mały Ksióńże a lahkó poruszol plecami.

– Ale co ci to do? – A pojechał dali.

– Starzi sóm fest srandowni” – rzyk sóm do siebie jak už rajzował dali.

Rozdział dwanosty

Na nastympnej planecie siedziol oźralec. Ta nawszczywa była krótko, ale skyrś nij Mały Ksióńże zaczón być fest okorany.

– Co ty tukej porobiosz? – spytoł sie oźralca, kiery siedziol po cichu przed dwóma kiśniami, w jednej były próżne flaszki a w drugij pełne.

– Chlaszczym – prawi otopulóny oźralec

– Czymu chlaszczesz? – pyto sie Mały Ksióńże.

– Coby zapomnieć – prawi oźralec.

– Co zapómnieć? – zastarol sie Mały Ksióńże, kiery sie už zaczón nad nim lutować.

– Coby zapómnieć, że mie je gańba – prawi oźralec a sklupil głowe

– Czymu ci je gańba? – dopytowoł sie Mały Ksióńże, bo chcioł mu pomóc.

– Je mi gańba, że chlaszczym – oźralec skóńczył rzecz a był už po cichu.

Mały Ksióńże zastarany rajzowoł dali.

„Starzi sóm naozajst fest ale to fest srandowni” – rzyk sóm do siebie, jak už rajzowoł.

Rozdział trzinosty

Sztworto planeta była od bankiera, kiery miol tela roboty, że ani nie dźwignyl głowy, jak Mały Ksiónże przijechol.

– Witóm Pieknie – ryknól Mały Ksiónże – zgasła Wóm cygaretle.

– Trzi a dwa je piynć. Piynć a siedym je dwanost. Dwanost a trzi – patnost. Witóm. Patnost a siedym – dwa a dwacet. Dwacet dwa a sześć – dwacet osiym. Ni móm czasu kurzić. Dwacet sześć a piynć – trzicet jedyn. Tóź! To je do kupy piyncet jedyn milijónów szejset dwacet dwa tysiόνce siedymset trzicet jedyn.

– Piyncet jedyn milijónów czego?

– Co? Eszcze żeś tukej je? Piyncet jedyn milijónów...sóm už nie wiym czego...tak żech drzil! Je żech słuszny człowiek, nie robiym żodnej darymniny, a nie fanzolym. Dwa a piynć...

– Piyncet jedyn milijónów czego? – zaś sie spytol Mały Ksiónże, kiery dycki musiol sie dozowiedzieć tego o co sie spytol.

Bankier dźwignyl głowe.

– Bywóm na tej planecie pindziesiónt sztyry roki a trzi razy mi gdosi zawadzol. Piyrszy roz, dwacet roków tymu, przileciała tukej krówka, sóm nie wiym skiyl. Narobiła takigo krawalu, żech sie pomylił sztyry razy w dodowaniu. Po drugi, jedynost roków tymu zaczęła mie łómac rewna. Nic żech nie ćwiczył. Ni móm czas na smykani. Jezech słuszny człowiek. Ja. Po trzeci... to terazy. Tóź żech rzyk: piyncet jedyn milijónów...

– Milijónów czego?

Bankier spokopil, że to nie bydzie anjfachowe, coby sie pozbyć tej nawszczywy.

– Miliónów tych małych wiecy, co sie jich widzi na niebie.

– Muszek?

– Ale ni, małych wiecy, co óny sie blyszczóm.

– Pszczólek?

– Ale ni.

– Małych złotych wiecy, co óny chcóm mieć lynie. Ale jo je człowiek słuszny. Ja, Ni móm czasu coby czegosik zapobognóc.

– Tóż dyć, gwiozd?

– Ja gwiozd.

– Cóż zrobisz jak už bydziesz miol piyncet milijónów gwiozd?

– Piyncet jedyn milijónów szejset dwacet dwa tysionce siedymset trzicet jedyn...jezech słuszny, jezech akuratny.

– Tóż cóż zrobisz s tymi gwiozdami?

– Co s nimi zrobiym?

– Ja

– Na nic. Mó m jich.

– Mosz gwiozdy?

– Ja.

– Už zech widziol Króla, kiery...

– Królowie ni majóm. Óni regirujóm. To je cosik ganc inkszego.

– Tóż na cóż ci to, że mosz gwiozdy?

– Bogactwi.

– A co z tego mosz żeś je majyntny?

– Mogym kupować inksze gwiozdy, esi jich gdosi nóndzie.

„Tyn człowiek – rzyk se Mały Ksionże – spokopi jako mój oźralec.”

Ale fórt sie pytol dali:

– Jako idzie mieć gwiozdy?

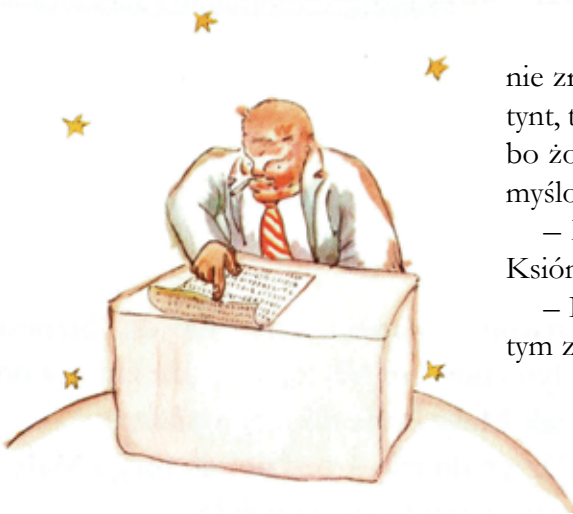
– A czyji óny sól? – odbyrknył bankier.

– Nie wiym. Od żodnego.

– Tóż skyrz tego sól moji, bo jo zech o nich piyrszy pomysłol.

– To ci styknie?

– Tóż toć. Jak nóndziesz diamynt, co ón ni ma od żodnego, to ón je twój. Jak nóndziesz wyspe, co óna ni ma od żodnego, to óna je twoja. Jak zrobisz cosik nowego, czego żodyn eszcze

nie zrobił a dostaniesz na to patynt, to ón je twój. Móm gwiozdy, bo żodyn przedy mnóm nie pomysłodoby jich grajfnóć.

– Mocie recht – rzyk Mały Ksióńże – a co s nimi robisz?

– Regirujym. Rachujym a potym zaś rachujym – rzyk bankier.

– To je fest trudne. Ale jo je słuszny człowiek.

Mały Ksióńże nie był jeszcze ganc rod.

– Jak móm szal, to se go mogym owinónć kole karku a se go wziónść ze sobóm. Jak móm kwiotek to go mogym utargać a wziónść. A ty nie poradzisz targać gwiozd.

– Ni, ale mogym se jich wrazić do banku.

– Tóz jako?

– Piszym se moji gwiozdy na archu papióru. Potym tyn papiór zawiyróm na klucz w szuflodzie.

– To wszystko?

– To styknie.

„To je srandowne – pomysłodoby se Mały Ksióńże – to je poezyja, ale fest srandowno.”

Mały Ksióńże se ganc inakszy myśłodoby o wiecach słusznym, jako starzi.

– Jo – rzyk jeszcze – móm kwiotek, co go podlywóm każdy dziyń. Móm trzy wulkany, co jich pucujym każdy tydziyń. Pucujym aji wulkan wygaśnióny. Nigdy człowiek nie wy. Wulkany majóm sy mnóm dobrze, dlo kwiotka, co ón je mój. A jaki profit majóm z ciebie gwiozdy?

Bankier odewrził gymbe ale nie poradził nic rzyc. Tóz Mały Ksióńże dali rajzowol.

„Starzi sóm jednako hlawni” – rzyk se a dali rajzowol.

Rozdział szternosty

Piónto planeta była fest ciekawo. Była nejmiynszo ze wszystkich. Była tako mało, że ledwo stykło na nij placu na latarnie przy ceście a na latarnika.

Mały Ksiónże se nie umiol wyłożyć do czego je latarnia przy ceście a latarnik, kansik w kosmosie na takij malej planetce, co na nij ni ma chalup ani ludzi. Jednakó rzyk sóm do siebie:

„Możne że tyn człowiek ni mo ganc wszystkich w chalupie. Ale mo lepszy wszystko pouklodane w głowie jako Król, lach a pakaż, bankier a oźralec. Z jego roboty był aspón jakisi profit. Jak rożygo lampe, to jakby robił eszcze jednóm gwiozde, abo kwiotek. Jak gasi lampe, to jakby dowól gwiozde, abo kwiotek spać. To je fest szumno robota. Z tej roboty je profit, bo óna je szumno.

Hned jak Mały Ksiónże wylóndowół, to sie pięknie s re-spektyem uklónił latarnikowi.

– Dobry dziyń. Czymu żeś terazisko zagasił swojóm lampe?

– Tak mi kozali – prawi latarnik – Dobry dziyń.

– Tóz jako Wóm kozali?

– Kozali gasić lampe. Dobry Wieczór.

Rożnól lampe.

– Czymu żeś rożnól?

– Tak mi kozali – rzyk latarnik.

– Nie spokopil zech – rzyk Mały Ksiónże.

– Tukej ni ma co do chapanio. Jak kazujóm, to kazujóm.

Dobry dziyń.

Zagasił lampe. Potym se utrził czoło sznuptychlóm w czy-rwióńóm kratke.

– Móm strasznóm robote. Kiej si ta robota sie dzierzala kupy. Gasil zech latarnie rano a rożygolech wieczór. W dziyń zech móg spoczywać, a w nocy zech społ...

– A terazy Wóm przikozali cosik inkszego?

– Ja, móm robić cosik inkszego. To je ta tragiczno wiec. Každy rok planeta sie zwyrce rychlij, a przikazujóm mi inksze wiecy.

– Tóz? – spytał sie Mały Ksiónże.

– Tóz dzisio planeta sie calo zwyrtnie w minute a nie poradzym se ani na chwile spocznóć. Każdóm minute muszym roznónć lampe a jóm zagasić!

– U ciebie dziyń trwo jednóm minute! To je srandowne!

– To ni ma srandowne – rzyk latarnik. – Už przeszoł miesiónc jak pospołu wyrzóndzómy.

– Miesiónc?

– Ja. Trzicet minut – trzicet dni. – Dobrej nocy.

Rożnól lampe.

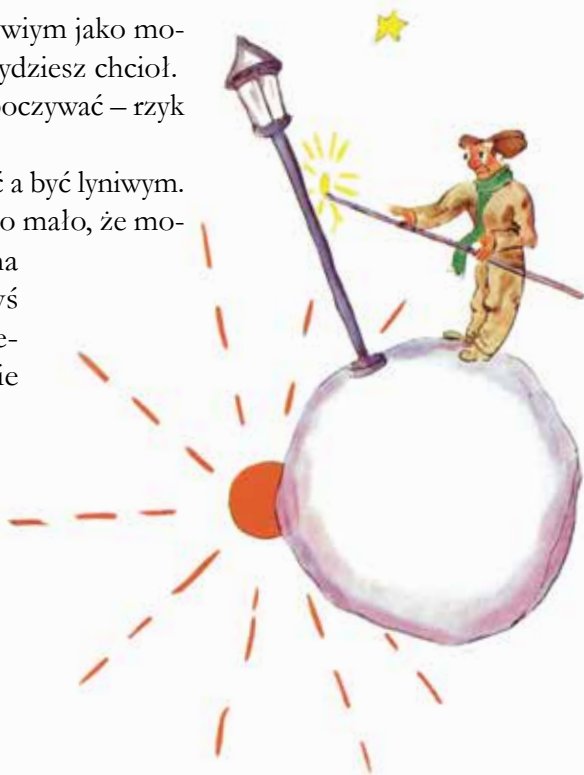
Mały Ksiónże sie podziwoł na latarnika a wszymnól se, że mo rod człowieka, kiery robi wszystko, co mu przikozóm. Przipómniol se jak slónko zachodziło na jego planecie, kiej fórt a fórt sie na to dziwoł a yny szybowl stolek. Chciol pómóc swojemu kamratowi.

Nie wiym esi wysz...wiym jako możesz se spocznónć kiej bydziesz chciol.

– Dycki chciolbych spoczywać – rzyk latarnik.

Bo idzie se dać zoleżeć a być lyniwym.

– Twoja planeta je tako mało, że możesz jóm obynść trzema krokami. Styknie cobyś szoł pómału przed siebie a coby fórt na ciebie świeciło slónko. Jak bydziesz se chciol spocznónć, bydziesz szoł przed siebie a dziyń bydzie taki długi jako bydziesz chciol.

- Niewiela mi to do – rzyk latarnik – nejbarży móóm rod spani
- Tóž darmo – rzyk Mały Ksióńże.
- Nó darmo – rzyk latarnik. – Dobry dziyń.

A zagasił lampe.

Jak Mały Ksióńże rajzował už dluszy czas, to prawil sóm do siebie:

„Tego człowieka by wszyscy mieli za nic aji Król, aji lach a pakaż, aji oźralec, aji bankier. Ale ón podle mie ni ma sran-downy. A isto tymu, że nie patrzy yny siebie.”

Wydychnól okorany a eszcze sóm do siebie prawil:

„Yny tyn człowiek by móóg być moim kamratym. Ale planeta, co na bywo je na isto za mało. Ni ma placu dlo dwóch...”

Mały Ksióńże nie chciol uznać, że to, co go nejbarży cióngło do tej blogosławiónej planety, to było tych tysiónc sztyrysta sztyrycet razy jako sólńko zachodziło za dwacet sztyry godziny.

Rozdziół patnosity

Szósto planeta była dziesiynć razy telko. Bywoł na nij starszy panoczek, kiery pisol wielkucne ksiyngi.

– Dziwejcie sie! To je badacz! – zaryczól jak uwidziól Małego Ksiyńcia.

Mały Ksióńże se siód za stółym, a kapke fuczół. Prze-ogrómnie dlugo už rajzował.

– Skiyl jedziesz? – rzyk Starszy Panoczek.

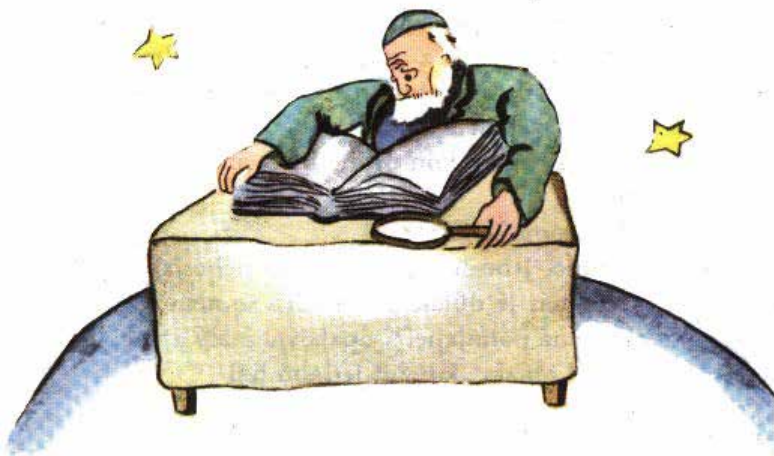
– Co to je za hrubo ksiynga? – spytół sie Mały Ksióńże – co tukej robicie?

– Jeżech geograf – rzyk Starszy Panoczek.

– Gdo to je geograf?

– To je uczóny człowiek, kiery wiy, kany sóm morza, rzyki, miasta, gory a pustynie.

– To je fest ciekawe – prawi Mały Ksióńże – Dziepro terazy żech naszól robote, co z nij je jakisik profit!

A podziwiał się dookoła po planecie geografa. Eszcze nigdy nie widział takiej przesumnej planety.

– Waszo planeta je przeogromnie piekno. Sóm na nij oceany?

– Ni mogym tego wiedzieć – rzyk geograf.

– Tóž... – Mały Ksióże był sparzóny.

– A gory?

– Ni mogym tego wiedzieć – rzyk geograf.

– A miasta, rzyki, pustynie?

– Ani tego ni mogym wiedzieć – rzyk geograf

– Ale Wyście sóm geograf?!

– Mosh recht – rzyk geograf – ale ni ma żech tym, kiery badze. Fest mi chybiajóm takowni, kierzi badajóm. Moja robota to ni ma rachowani miast, rzyk, gor, oceanów a pustyniów. Geograf to je za moc ważny człowiek, coby móg sie kansik pelóntać. Ón fórt siedzi we swoji kancnaryji a przyjmuje tych, kierzi badajóm, pyto sie jich a pisze to, co se wszymnie. A jak uzno, że kierysi badacz mu rzyk co ciekawego, to wtynczas koże go wypytać esi je porzónndny.

– A na co?

– Bo badacz, kiery cygani by zrobił katastrofe w ksiyngach geografiji. A aji taki co moc chlaszcze.

– A czymu? – spytał sie Mały Ksióże.

– Bo ożralec widzi wszystko po dwa, toż geograf by opisał dwie góry tam, kany je yny jedna.

– Znóm kogosi – prawi Mały Ksióńże – gdo by był fest złym badaczym.

– Je to fest możne. Tóż jak už mi sie zdo, że badacz je porzónndny, wtynczas sie kóntroluje esi to co naszel je prowdziwe.

– Kóntroluje sie to tam kany to naszol?

– Ni to ni ma taki ajnfachowe. Chcym po badaczowi coby mi doł na to dowód. Jak baji idzie o wielkucnóm gore, co jóm gdosik naszel, to chcym coby badacz mi prziniós wielkucnych kamiyni.

Naroz geograf jakosik barży ożył:

– Ale tyś przijechoł z daleka! Jeżeś badaczym! Opisz mi swojóm planetel!

Geograf odewrził ksiynge a zastrugół se blajsztzyft. Raport badacza sie nejprzód pisze blajsztzyftym, a kiej sie doniesie dowody że cosik fakt je – to sie to pisze piórym.

– Tóż? – spytał sie geograf.

– Tóż u mnie nie ma nic ciekawego – rzyk Mały Ksióńże – Planeta je maluczko. Móm trzi wulkany. Dwa, co fungujóm a jedyn co už nie funguje. Ale eszcze człowiek nie wiy, kiej sie co stanie.

– Ale eszcze człowiek nie wiy, kiej sie co stanie – rzyk eszcze roz geograf.

– Móm eszcze kwiotek.

– Na kwiotki sie wysmolymy.

– A czymu? To sóm nejszumniejsze wieca, kiere sóm na świecie!

– Bo kwiotki sóm efemeryczne.

– Co to je to „efemeryczne”?

– Ksiynghi, co w nich je opisano geografija sóm nejbarży zocene ze wszystkich ksióng. Dycki to, co je w nich napisane to je prawda. Mało kiej sie stanie, coby gora przeszła z jednego

placu na inkszy. Mało kiej sie stanie coby ocean wyschnól. My opisujemy wieca, co óny bydóm dycki.

– Ale wulkan, co je wygaśnięny może sie obudzić – rzyk Mały Ksióńże. – Co to je „efemeryczny”?

– Dło nas to je jedno esi wulkan je wygaśnięny, abo eszcze funguje – rzyk geograf. – Nóm idzie o gore, a gora sie zmiynio.

– Co to je „efemeryczny” – spytoł sie zaś Mały Ksióńże, kiery jak sie o cosi spytoł, to nie popuścił.

– To znaczy, że chned go cosi zmarasi.

– Tóż mojóm róże gdosi zmarasi?

– Tóż toć.

– Moja róža je efemeryczno – rzyk se sóm do siebie Mały Ksióńże – a mo yny sztyry dziuboki, coby sie brónić jak jóm cosi napadnie. A jo zech jóm niechoł ganc samóm.

Ganc sie mu zaczęło zbierać na płacz. Ale sie eszcze spytoł a ganc s opowogóm:

– Co eszcze móm nawszczywić, jako prawicie?

– Planete Ziymie – rzyk geograf. – Znajóm go wszyndzi a poważajóm.

Mały Ksióńże rajzowoł dali a fórt myśloł o swoji róży.

Rozdział szesnasty

Siódmo planeta to była Ziymia. Ziymia nie była takowno oto lecy jako planeta. Je na nij sto jedynost królów (esi sie nie rachuje tych, kierzi sóm czorni), siedym tysiyncy geografów, dziewiyńcet tysiyncy bankierów, trzinoście a pól milijóna oźralców, trzysta jedynost milijónów lachów a pakaży – tóż do kupy: kole dwa milijardy starych. Coby wóm było lepszy spokopić, jako wielkucno je Ziymia, to wóm rzeknym, że niż wynalyźli eletryke, to na wszystkich trzeja było brać do roboty całóm armije latarników, kierzi robili na sześciu kóntynyntach a było jich sztyrysta szejdziesiónt dwa tysińce piyncet jedynost. To

było przesumne jak sie człowiek dziwoł z jakisi dalki. Ta armija jak sie gibala to byla podobno do baletu. Piyrsi zaczynali robote ci s Nowej Zylandyi a Australiji, kierzi potym szli leżeć. Potym zaccli tańcować latarnicy s Chin a Syberyji. A óni potym nieskorziz po jakimsikej czasie sie chowali a szli do zadku. Wtynczas zaczynali ci s Rus a Indyji. Nieskorziz s Afryki a Europy. Potym s Ameryki Południowej. Potym Ameryki Północnej. A nigdy żodyn nie miyrwił kiej mo wlyżć na scyne. To bylo przesumne

Yny latarnik jednej lampy na Biegunie Północnym a jego kamrat na Biegunie Południowym to byly lachy a pakaże: bo robili yny dwa razy do roka.

Rozdział siedymnasty

Czasym je tak, że jak chcemy być srandowni, to kapke cyganiemy. Nie prawil żech wóm ganc calej prowdy, jak żech wóm wyrzondzoł o latarnikach. Bojym sie, że ci kierzi nie znajóm naszej planety, bydóm o nij myśleć lecy co. Ludzie na Ziymi żyjóm na przeogrómnie małym placu. Jakby dwa milijardy ludzi, kierzi bywajóm na Ziymi stanyło pospołu – jedyn wedle drugigo, jako baji chłopi hórmóm, to by wylźli na plac, co ón je dwacet mil szyroki a dwacet mil dlugi. Tóż szło by wszystkich ludzi ścisonón na maluczkiij wyspie co óna je na Oceanie Spokojnym

Starzi wóm na ozajst nie bydóm wierzić. Óni se wystawiajóm, że sóm takowi wielkucni jako baobaby. Tóż poradzcie jim coby se porachowali. Przeogrómnie majóm radzi cyfry: a to bydóm mieć też radzi. Ale my nie śmiymy kasyrować czasu na ćwiczyni, co óno sie dowo za kore. To je zbyteczne. Wy mi wierzicie.

Jak Mały Ksiónże už był na Ziymi, to sie zahruzil, bo nie widzioł żodnego żywego człowieka. Wylynkoł sie, a pomyślol że poblóndzil, ale wtynczas żółty pierściónek gibnoł sie na piosku.

- Dobry wieczór – rzyk Mały Ksiónże tak na forot.
- Dobry wieczór – rzekła żmija
- Na jakóm planete żech spod? – spytoł sie Mały Ksiónże
- Na planete Ziymia, do Afryki.
- Tóż...Na Ziymi nie bywajóm ludzie?
- Sóm my na pustyni a tukej żodnego ni ma. Ziymia je wielkucno – rzekła żmija.

Mały Ksiónże se siod na kamiyniu a podziwoł sie na niebo.

– Fórt sie pytóm samego siebie – rzyk – esi gwiozdy swiycóm na to, coby każdy móg se nónść swojóm?... Podziwej sie na mojóm planete. Je ganc nad nami. Ale jako fest daleko!

- Je przeszumno – rzekła żmija – Po co żeś tukej prziszol?
- Móm jakisikej kurowody s różóm – rzyk Mały Ksiónże.

- Ja, tóż ... – rzekła żmija.
A obo przestali rżóndzić.
– Kaj sóm ludzie? – zaczón zaś wyrżóndzać Mały Ksióńże
– czujym sie kapke sóm na pustyni...
– Jak żeś je miyndzy ludziami to też żeś je sóm – rzekła żmija.
– Mały Ksióńże sie ji dziwoł dluszy czas.
– Jeżeś srandowne stworzyni – rzyk – cinyko jako palec...
– Tóż, jezech barzy zwalito jako palec od króla – rzekła żmija.
Mały Ksióńże sie uśmiychnył:
– Ni ma żeś jakosik zwalito... Ani ni mosz nóg...ani nie
poradzisz rajzować.
– Mogym cie zaniyść dali jako szyf – rzekła żmija a owinyła
sie kole kostki Małego Ksiyncio jak złoto bransoletka.
– Tego kogo tyrknym, posylóm tam, skiyl prziszol – prawila.
Ale tyś nic nie zrobił a jeżeś z gwiozdy...
Mały Ksióńże nic nie prawil.
– Jak Cie widzym, to bych Cie chciała lutować, takowny
bydny na granitowej Ziymi... Mogym Ci kiejsi pómóc, jak Ci
bydzie fest teschno za twojóm planetóm. Mogym...
– Tóż, fest dobrze zech to spokopil – rzyk Mały Ksióńże,
ale czymu jak cosik prawisz to to je dycki cosik na zgadowani?
– Jo to zgadowani fórt rozwiónzujym.
A oba už nic nie prawili.

Rozdziół osiymnasty

- Jak Mały Ksióńże szol przez pustyn, to natrefil yny na jedyn
kwiatek...Kwiatek miol trzy płatki, kwiatek – borok...
– Dzyń dobry – rzyk Mały Ksióńże
– Dzyń dobry – rzyk kwiatek.
– Kany sóm ludzie? – słusnie sie spytoł Mały Ksióńże.
Kwiatek widziol kiejsi, jak teryndy szła karawana.
– Ludzie? Jo se myślým, że na świecie je sześć, lebo siedym

ludzi. Widzioł żech jich roki tymu. Ale nigdy człowiek nie wiy, kaj jich idzie nóńść. Ni majóm korzyni, to jim fest zawadzo.

– Do widzynie – rzyk Mały Ksióńże.

– Do widzynie – rzyk kwiotek.

Rozdzioł dewatnosty

Mały Ksióńże wloz na wielkucnóm gore. Jedyne gory, co znoł to były wulkany a óny były wysoki do jego kolan. Wulkan, co wygos, mioł za stolek.

„Z takij wielkucnej gory jako je ta – rzyk se – uwidzym hned całóm planete a wszystkich ludzi...”

Ale nie uwidzioł nic okróń ostrych skał.

– Dziyń dobry – rzyk tak oto do forotu.

– Dziyń dobry... dziyń dobry... dziyń dobry – rzekło mu echo

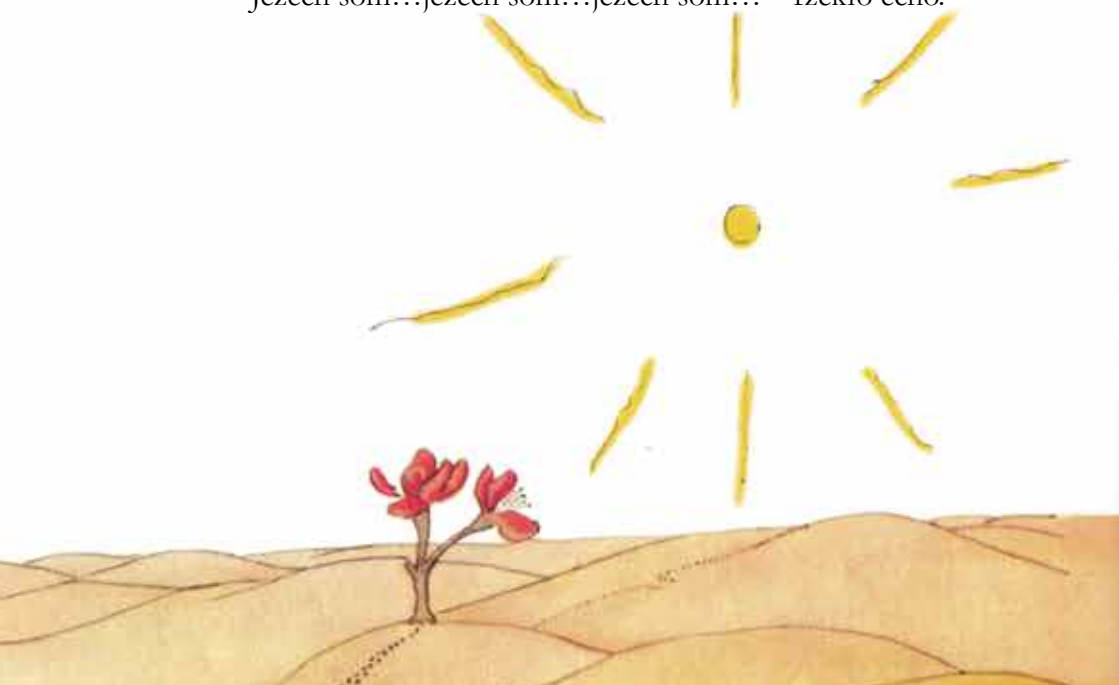
– Kim żeście sóm? – spytoł sie Mały Ksióńże.

– Kim żeście sóm...Kim żeście sóm...Kim żeście sóm...

– rzekło echo.

– Bydźcie mojimi kamratami, jezech sóm – rzyk.

– Jezech sóm...jezech sóm...jezech sóm... – rzekło echo.

„Jakosik sradowno planeta – pomyślał se Mały Księż – ganc sucho, mo szpic, je słono a ludzióm chybio fantazyji. Beblajóm fórt dokoła to samo, co sie jim rzeknie... Na moji gwiozdce żech miol róże: óna dycki była piyr szo...”

Rozdział dwacaty

Na kóniec jednako sie tak stało, że po długim wandrowaniu przez pioski, skały a śniyg Mały Księż naszł ceste. A cesty dycki kludzóm do ludzi.

– Dziyń dobry – rzyk.

Był w zogródce, co była pełno róż

Dziyń dobry – rzekły róże.

Mały Księż prziziyroł sie jim. Były fest podobne do róży, co ón jóm miol u siebie.

– Coście sóm za jaki? – spytoł sie a zahruzil.

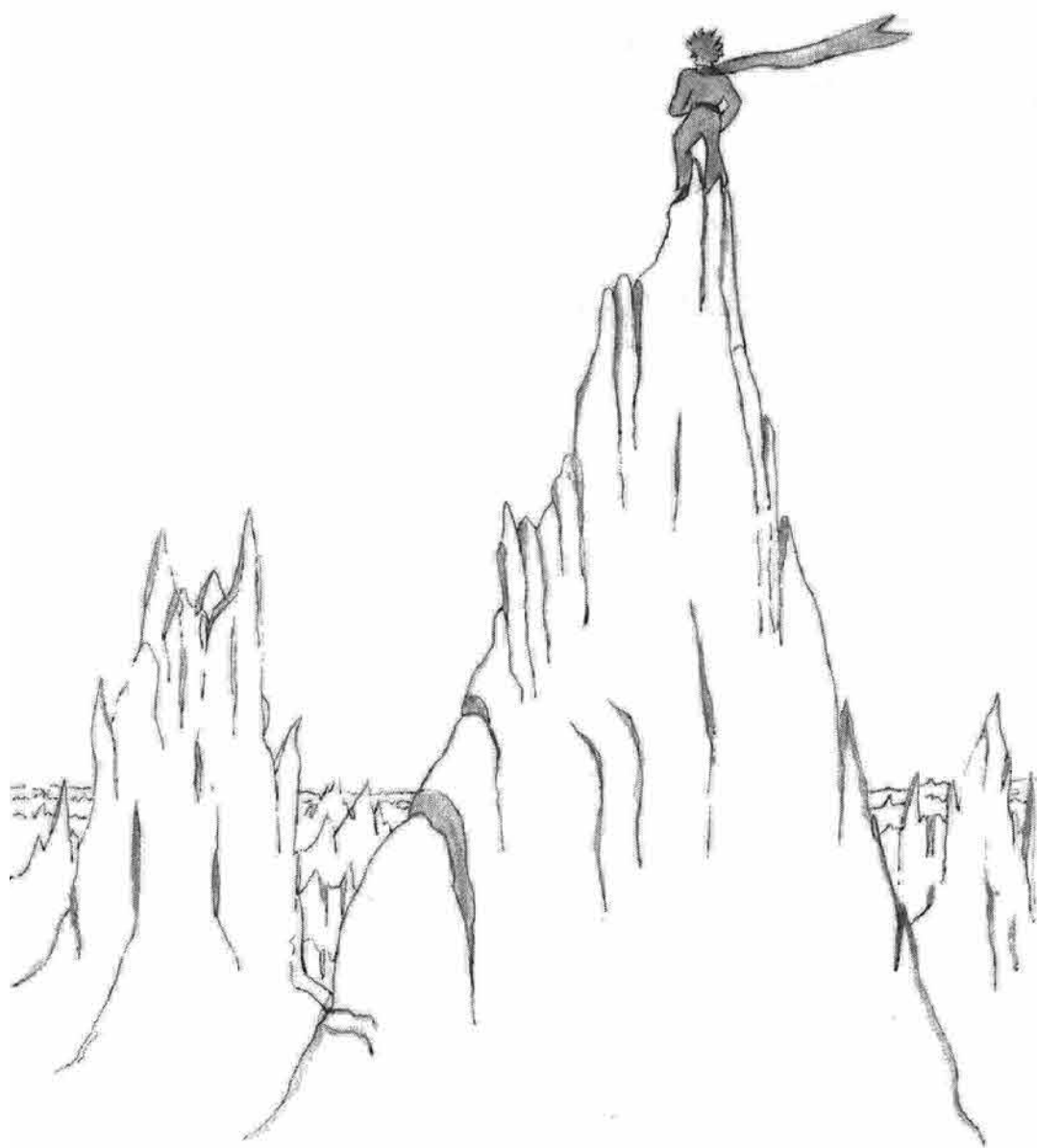
– Sóm my różami – rzekły róże

– Tóż... – wydychnoł Mały Księż.

A stoł sie fest nieszczasny. Jego róza mu prawila na isto, że je jedyno na świecie. A oto tukej w tej zogródce, je piynć tysiyncy róż, co óny sóm podobne do niej!

„Bylaby fest nasrano... – pomyślał – kuckalaby przeogrómnie a udowała by że je mortwo, coby żodyn nie widziol że ji je gupie. A jo bych musioł udować, że sie o nióm staróm, bo inakszy na ozajst by umrzila, coby mie przez to zmiyszać s bagnym...”

Potym prawil se dali sóm do siebie: „Myślelech, że móm taki kwiotek, co ón je jedyn na całym świecie, a naozajst móm obyczajnoóm róże. Takóm, jakich je kupa. To że móm róże a trzy wulkany, co óny sóm wielki do moich kolan a z nich jedyn isto je wygaśnióny, nie robi sy mnie wielkucnego ksiyncio...” Rozbeczoł sie a legnoł se na trowie.

Rozdział dwacaty piysrzy

Wtynczas prziszol lis.

– Dziyń dobry – rzyk lis.

– Dziyń dobry – rzyk slusznie Mały Ksióńże oglóndnył se za siebie, ale żodnego nie uwidziol.

– Tukej żech je – uslyszol głos – pod jabłónióm!

– Gdo żeś je? – spytoł sie Mały Ksióńże – Jeżeś prze-ogrómnie szumny...

– Jeżech lis – rzyk lis.

– Pódź sie sy mnóm pobawulkać – prawi Mały Ksióńże – Jeżech takowny okorany.

– Ni mogym sie s tobóm bawulkać – rzyk lis – ni ma żech oswojóny.

– Tóz, wybocz – rzyk Mały Ksióńże. Ale jak pomyśloł, to eszcze rzyk: – Co znaczy „oswojóny?”

– Ni ma żeś stela – rzyk lis. – Czego chledosz?

– Chledóm ludzi – rzyk Mały Ksióńże. – Co znaczy „oswojóny”

– Ludzie majóm flinty a chodzóm na gón – rzyk lis. Z tym sóm fest kurowody. Chowióm aji kury a to už je dlo mie ciekawe. Chledosz kur?

– Ni – rzyk Mały Ksióźnie. Chledóm kamratów. Co znaczy „oswojić?”

– To je taki ganc zapómniane słowo – rzyk lis. – „Oswojić” znaczy „stworzyć wynzy”

– Stworzyć wynzy?

– Tóž toć – rzyk lis. – Teraz y žes je dlo mie yny małym chłopcy, takim jako tysińce małych chłopców. Nie potrzebujm cie. A ty mie też nie potrzebujesz. Ježech dlo ciebie yny lisym, takownym jako tysińce inkszych. Ale jak mie oswojisz, to sie bydymy pospołu potrzebować. Bydziesz dlo mie yny jedyn na świecie. A aji jo bydym dlo ciebie jedyny na świecie.

– Už zacznóm chapać – rzyk Mały Ksióźnie. – Je jedna róża...tak sie mi zdo, że óna mie oswojiła...

– To je możne – rzyk lis. Na Ziymy sie robióm rostomajte wieca...

– Tóž, to sie nie przitrefiło na Ziymy – rzyk Mały Ksióźnie
Lis se pomyśló, że to je ganc ciekawe:

– Na inkszej planecie?

– A sóm na tej planecie flintkorze?

– Ni.

– To przeogrómnie fajnie.

– A kury?

– Ni.

– Ni ma wiecy bez chyb – wydechnył se lis a chned zaś wrócił na spadek do swojego myślynio. – Żywot je fórt dokoła

taki sóm. Jo ugónióm na kury, ludzie ugónióm na mie. Wszystkie kury sóm jedna na drugóm podane, a wszyscy ludzie też sóm jedyn na drugigo podani. Mie to kapke nudzi. Ale

jakbyś mie oswojił, to mój żywot by sie zaczón błyszczeć. Z daleka bydym poznowoł twoji kroki – takowne inksze od inkszych. Jak słyszym cudze kroki, to sie chowiyń pod ziymie. Jak ty drepsisz to wylazujym z jamy, bo jakbych słyszol muzyke. Podziwej sie! Widzisz hanej zogóny obilo? Nie jym chleba. Dło mie obili je na nic. Zogóny obilo mi nic nie prawióm. To je smutne! Ale ty mosz złote włosy. Jak mie oswojisz to bydzie przefajnie. Obili, co óno je złote, bydzie mi przypóminać ciebie. A bydym przoł wiatrowi, co hóczy w obilu...

Lis przestoł wyrzónczać a dłuho sie dziwoł Małymu Ksiynciu.

– Pyty... oswój mie – rzyk.

– Rod cie oswojym – rzyk Mały Ksiónże – ale ni móm za kupa czasu. Muszym nónść kamratów a nauczyć sie godnie wiecy

– Poznowo sie yny to, co sie oswoji – rzyk lis. – Ludzie majóm fest mało czasu, coby cosik poznać. Kupujóm w magacynach wieca, co óny sóm už zrychtowane. A skuli tego, że ni ma magacynow, co w nich sóm kamraci, tóż ludzie jich ni majóm. Jak chcesz mieć kamrata, to mie oswój!

– A jako sie to robi? – spytoł sie Mały Ksiónże – Trzeja być fest cyrpliwym. Nejprzód siedniesz se w jakisi dalce ody mie, tak oto na towie. Bydym sie na ciebie dziwoł z boku, a ty nie bydziesz nic prawil. Wyrzóndzani to je zdrzódło napochanio. Ale każdy dziyn bydziesz móg siodować kapke bliży...

Na drugi dzień Mały Księżę przyszedł na oznaczony plac.

– Lepszy je dycki przyjść o jednej a tej samej godzinie. Jak bydziesz miał przyjść o szwartej po południu, už od trzecij zacznym sie radować. Czym barży czas sie bydzie posuwol do przodku, tym barży bydym rod. O szwartej bydym rod jak fazol, ale bydym sie aji ból: poznóm cyne szczynścio! A jak przidziesz z nienazdania, nie bydym sie móg przyrýchtować... Musi być ceremoniał.

– Co to je ceremoniał? – spytol sie mały Księżę

– To je tako zapomniano wiec – rzyk lis. Jak sie robi ceremoniał, to każdy dzień je inakszy, każdy godzina je inakszo. Baji moi flintkorze mają swój ceremoniał. We szworteck tańcujóm s dzioluchami z wosku. Skyrz tego szworteck to je przesumny dzień! Podlazujem aż pod winnice. Jakby flintkorze ni mieli tego zwyczaju we wyznaczonym czasie, to wszystkie dni by były jednaki a jo bych ni miał feryji.

Tak Mały Księżę oswoił lisa. A jak godzina, co sie w ni mieli rozynść była blisko, lis rzyk:

– Jo nie bydym beczol!

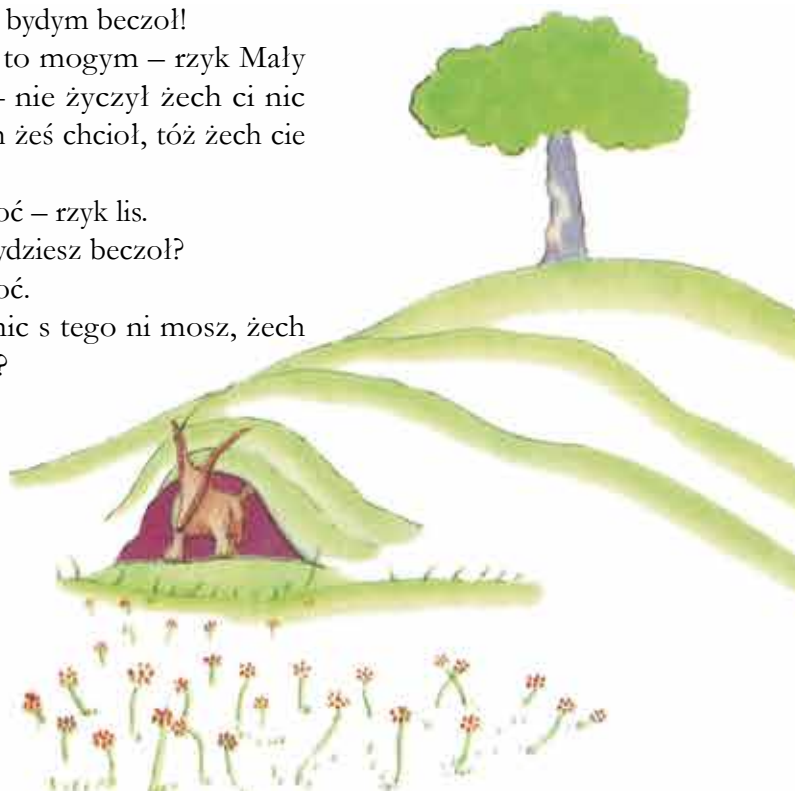
– Jo za to mogym – rzyk Mały Księżę – nie życzyl żech ci nic złego. Sóm żeś chciol, tóż żech cie oswoił...

– Tóż toć – rzyk lis.

– Ale bydziesz beczol?

– Tóż toć.

– Tóż nic s tego ni mosz, żech cie oswoił?

– Móm s tego coś skyrs barwy obilo – rzyk lis, a potym jeszcze podchynół: – Idź jeszcze roz sie podziwać na róże. Spokopisz, że twoja róža je yny jedna tako na świecie. Jak sie przidziesz sy mnóm rozlónczyć, zrobiym ci prezynť z jednej tajymnicy.

Mały Ksióńże poszeł sie podziwać na róże.

– Nie sóm żeście taki jako moja róža, nie sóm żeście jeszcze płatne – rzyk różóm. Żodyn by was nie oswojił a wy byście też żodnego nie oswojiły. Sóm żeście taki, jako kiejsi był lis. Był obyczajnym lisym, takim jako sto tysiyncy inkszych lisów. Ale żech go zrobił swoim kamratym a terazy je dło mie yny jedyn na całym świecie.

Różóm zabyło fest gańba.

– Sóm żeście szumne, ale prózne – rzyk jim jeszcze – nie lza dło was poświynć żywota. Tóż ale moja róža by była dło kogosik, gdo jóm mijo tak jako wy. Ale dło mie óna jedna wiyncej znaczy jako wy wszyscy do grómady, bo jóm żech podlywoł. Bo jóm żech przykrywoł deklym. Bo jóm żech zaslaniół. Bo skuli tego, coby była bezpiecno żech zabijoł gónsiynice (okróm dwóch abo trzech, co z nich żech chcioł mieć myntle). Bo żech posluchół jak sie lutowała, jak sie chwoliła a czasym nic nie prawila. Bo...to je moja róža.

Wrócił sie spadki do lisa

– Miyj sie – rzyk

– Miyj sie – rzyk lis. A to je moja tajymnica. Je ajnfachowo: dobrze sie dziwo yny sercym. Nejważniejsze je to, co nie widzóm oczy.

– Nejważniejsze je to, co nie widzóm oczy – rzyk jeszcze roz Mały Ksióńże, coby zapamiyntać.

– Twoja róža zaczy dlo ciebie tak moc, boś ji poświęcił kupe czasu.

– Bo żech ji poświęcił kupe czasu – rzyk eszcze roz Mały Ksióńże, coby zapamiyntać

– Ludzie zapómnieli o tej prowadzie – rzyk lis.

– Ale ty nie śmisz zapómnieć. Už zawdy sie starosz o to, co żeś oswojil. Starosz sie o twojóm róże.

– Staróm sie o mojom róże... – rzyk eszcze roz Mały Ksióńże, coby zapamiyntać.

Rozdział dwacaty drugi

– Pieknie witóm – rzyk Mały Ksióńże

– Witóm – rzyk ajzybaner.

– Co tukej robisz? – spytał sie Mały Ksióńże.

– Tajlujym tych co rajzujóm na paczki po tysionc kónsków – rzyk ajzybaner. – Posylóm na lewo a na prawo cugi, co óny jich niesóm. Rychlik, co świecił zatrzepoł chalupkóm ajzybanera, a jak jechoł to hóczoł a grmiol.

– Fest sie śpiychóm – rzyk Mały Ksióńże.

– Co óni chledajóm?

– Aji człowiek kiery kludzi damfule tego nie wiy – rzyk ajzybaner. A zaś zagrmioł oświelłóny ekspres, co jechoł w drugóm stróne.

– Už jadóm spadki? – spytał sie Mały Ksióńże.

– To nie sóm ci sami – rzyk ajzybaner.

– To sie wymiyniajóm.

– Było jim źle tam, kany byli przedtym?

– Dycki sie nóm здо, że kaj indzi nóm bydzie lepszy – rzyk ajzybaner.

Zaś zagrmioł trzeci rychlik, co świecił.

– A óni gónióm tych poprzednich kierzi rajzowali? – spytał sie Mały Ksióńże.

- Ni żodnego nie gónióm – rzyk ajzybaner – spióm we wa-
gónach, abo ziajóm. Yny dziecka prziciskajóm nosy do okiyn.
- Yny dziecka wiedzóm co chledajóm – rzyk Mały Ksiónże
- Dowajóm cały swój czas laliczce s ustrziżków, co óna dlo
nich je fest ważno, a beczóm, jak sie jim jóm zebiere.
- Sóm fest rade – rzyk ajzybaner.

Rozdział dwacaty trzeci

- Dziyń dobry – rzyk Mały Ksiónże.
 - Dziyń dobry – rzyk handlyrz
- Tyn handlyrz przedowoł taki lepsze cettle, co sie po nich už
nie chciało pić. Jak sie polkło jednóm na tydziyń, to stykło,
coby sie nie chciało pić.
- Na co to przedujesz? – spytoł sie Mały Ksiónże.
 - To je wielkucne szczyndzyni czasu – rzyk handlyrz. – Wy-
rachowali to jacysi chytrzi ludzie. Idzie uszporować pindziesiónt
trzi minuty za tydziyń.
 - A co idzie zrobić jak sie mo pindziesiónt trzi minuty?
 - Co sie chce...
- „Jakbych miol pindziesiónt trzi minuty czasu – rzyk se Mały
Ksiónże – poszel bych ku studni...”

Rozdział dwacaty sztworty

- To było na ósmy dziyń na pustyni, jakby sie rachowało
od czasu, kiej sie zrympolił motor. Posluchoł żech pogodki
o handlyrzu, jak żech pil ostatnióm kapke wody.
- Twoji spóminki sóm przeogromnie szumne – rzyk żech
Małymu Ksiynciu – ale nie sprawił żech eszcze europlanu, ni
móm nic na pici...
 - Aji jo jaki bych był rod, kiej bych móg pómału iść ku
studni – Mój kamrat lis mi rzyk...

– Mój maluczki, nie idzie już o lisa...

– Czymu?

– Bo pomrymy, zabije nas żyżyń...

Nie spokojił tego a rzyk:

– Aji kiej bydym musioł umrzeć, to bydym rod bo móm kamrata. Przeogrómnie żech je rod, żech mioł kamrata – lisa.

„Ani nie wiy jako nóm pyło” – pomyślełech se. Nigdy ni mo głodu ani żyżyń. Styknie mu kapke słónka”.

Podziwoł sie na mie a rzyk, bo wiedzioł coch se pomyśloł:

– Jo też móm żyżyń...pochledejmy studnie...

Machnoł żech rynkóm, boch tego už mioł dość: chleđać studnie na wielkucnej pustyni to ni ma ganc móndre. Tóż ale poszli my. Jak my tak przedrobiali pore godzin, bez wyrzón-dzania, prziszła noc a gwiozdki zablyszczaly. Widzioł żech jich jakby sie mi to blynsło – mioł żech zimnice, takóm miołech żyżyń. To co rzyk Mały Ksiónże, tańcowalo w moji pamiyni.

– Tóż ty też mosz żyżyń? – spytoł żech sie go.

Nic mi na to nie rzyk. Ale prawi:

– Woda może też prziniyść opaść dło serca...

Nie spokojił żech go, ale był żech po cichu. Wiedziołech, że bych sie go ni mioł o nic pytać. Był utropióny. Siod. Siod żech kole niego. Chwile nic nie prawil a potym eszcze rzyk:

– Gwiozdki sóm przesumne, bo na jednej z nich je kwiotek, co go nie widać...

– Rzyk żech mu na to:

– Tóż toć – a nic żech nie prawil, yny żech sie dziwoł na kopce z piłosku, co na nich sie blyszczol miesiόνczek.

– Pustynia je przesumno – rzyk eszcze.

Tóż toć. Dycki żech mioł przeogrómnie rod pustynie. Idzie se siednónć na kopcu z piłosku.

Nic ni ma widać. Nic ni ma slychać. Ale aji tak cosik blyszczy, kiej wszystko je po cichu...

Pustynia je przez to szumnieszo - rzyk Mały Ksiónże – że to cosik kansik w sobie chowie studnie...”

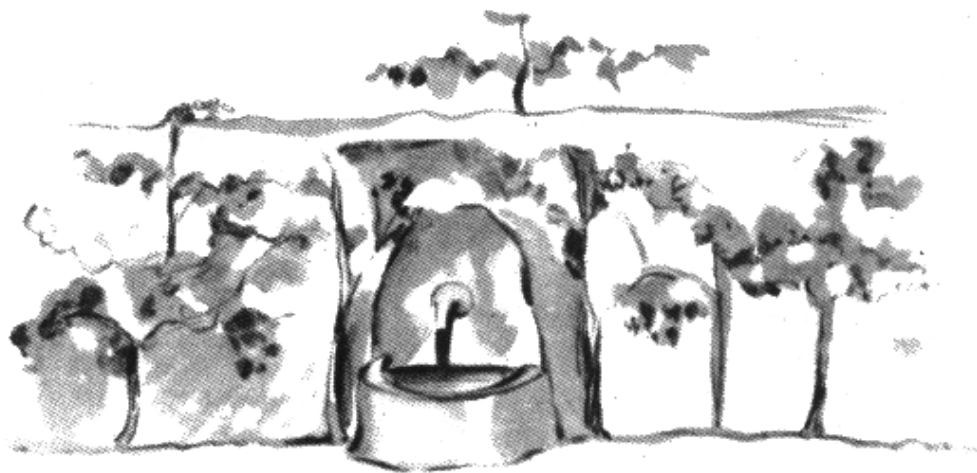
Hned žech sie zahruzil a žech spokopil to, co blyszczalo na piosku. Jak žech byl malym synkiym, to žech bywol we starej chalupie, co o nij wyrzondzali ze w nij je schowany skarb. Nó toć, žodyn tego skarbu nie naszel, a możne go aji nie chledol. Ale skyrś niego ta chalupa byla jakosik zaczarowano. Moja chalupa chowala w sobie tajymnice...

– Ja – rzyk žech Małymu Ksiynciu – tego co robi naszóm chalupe, abo gwiozdki, že sóm szumne ni ma widać.

– Jezech rod – rzyk – že myślisz, že mój lis mo recht

Małymu Ksiynciu sie chciało spać, tóż žech go wzion na rynce a poszelech dali. Ganc mi sie chciało beceć. Ganc sie mi zdalo, že niesym kruchki skarb. Zdalo sie mi aji, že na Ziy-mi nie ma nic baržy kruchkigo. We świetle miesionczka žech sie dziwol na blade czoło, na zawrzite oczy, na włosy, co jich wiater ruszo a prawilech se, že to co widzym, to je yny to, co je na wyrchu. Nejbaržy platne je to, co ni ma widać.

A skyrś tego, že na pól odewrzite wargi sie lechko śmioly, tak žech se rzyk sóm do siebie: „To skyrś czego sie mi lzy cisnóm do oczy, jak sie dziwóm na tego malego ksiyncia, je že ón je fórt wierny tymu kwiotkowi, to je obrozek róży, co ón w nim świyci jak petryolka aji jak spi.” A zdalo sie mi, že je eszcze baržy kruchki. Aji jak mało wiela wiater fuknie to może zagasić petryolke – trzeja se fest dować pozór. Tóż jak žech tak szoł, to wczas rano žech naszel studnie.

Rozdział dwacaty piónty

- Ludzie sie cisnóm w cugach – rzyk Mały Ksióńże – a nie wiedzóm, co chledajóm. Skyrś tego sóm jacyś dziwocy a sie toczóm dokola... - A potym eszcie rzyk: - Nie worce...

Studnia, co my jóm naszli, była ganc inkszo, jako ty, co sóm na Saharze. Ty saharyjski to sóm ganc ajnfachowe dziury wykopane w piosku. Ta je tako, jaki sóm na dziedzinach. Yny że nigdzi nie było żodnej dziedziny. Zdało sie mi że spiym a mi sie blynśnie.

– Taki jyny dziw – rzyk zech do Malego Ksiyncio – wszystko je narychtowane: blok, linija a amper...

Zaśmiół sie, chycił linije a puścił blok. Blok zajynczół, zazgrzipił jak staro fana na strzesze po tym jak sie nie gibała.

– Posłuchej, obudzili my studnie a óna terazy śpiywo...Nie posłuchół zech, coby sie tropił.

– Dej mi to, bo to je za ciynżki dło ciebie. Pómału zech wyciognół amper aż na wyrch a postawił zech go na rownym. W uszach mi bzuczół śpiyw studni, a we wodzie na jeji dnie, co óno sie gibało zech widziół slónko.

– Chcym sie napić tej wody – rzyk Mały Ksióńże – dej mi Spokopił zech už, co chledół.

Dźwignół zech amper do jego gymby. Pił a miół zawrzrite oczy. To było jak przeszumne śwynto. To było cosik wiyncyj jako jodło. Ta wodziczka sie urodziła z tej rajzy pod gwiozdkami, ze śpiywu studni, z tego zech sie tropił. Robiła fest radość w sercu– jakby mi gdosi cosi darował. Śwyczki na strómku, muzyka na Pasterce, a słodki wysmiote pusy błyszczwały na prezyntach, co jo zech jich dostował na Godni Śwynta, jak zech był małym chłopcem.

– Ludzie z twoji planety – rzyk Mały Ksióńże – chowajóm piynć tysiyncy róż w jednej zogródce...a nie nóndóm w nich tego, co chledajóm...

– Nie nóndóm – odpowiedział żech.

Nó a to czego chledajóm może być schowane w jednej róży abo w kapke wody...

– Tóz toć – rzyk żech.

Mały Ksiónże eszcze rzyk:

– Ale oczy sóm ślepe. Trzeja chledać sercym.

Napil żech sie. Dychóm glymboko. Jak slónko stowo, to piosek je jako miód. Bylech rod, że mo takóm barwe. A tak, jako żech trufoł czakało mie ciyrpiyni...

– Miałbyś zrobić to, coś obiecoł – rzyk cicho Mały Ksiónże.

Siedli my zaś pospołu.

– A coch obiecoł?

– Tóz...obujek na barónka...Staróm sie o mój kwiatek!

Wyciónglech z kapsy to, co żech narysował.

Mały Ksiónże se to wszymnół, zaśmiół sie a prawi:

– Twoji baobaby sóm kapke podobne do kapusty...Tóz!

Bylech hyrny z tych baobabów.

– Twój lis.. z takowymi uszami, co sóm jako rogi...Sóm fest długi!

Śmiół sie dali.

– Ni ma żeś sprawiedliwy mój mały kamracie, prawil żech że okróm goda boa zawrzitego a odewrzitego, nigdy żech nie poradził nic rysować.

– Tóz, to coś narysował ni ma zaś taki złe – pocieszoł – dziecka sie na nich nóndóm.

Narysował żech obu-jek. Ścisło mi serce, kiej żech mu go pokazował.

– Planujesz cośi, czego nie znóm...Nic na to nie rzyk.

– Wiysz...to, żech przijechoł na Ziymie...jutro je rocznica
– rzyk a chwile nic nie prawil. Potym zaś rzyk:

– Spod żech hanej kónsek dali.. Zrobił sie czyrwióny.

Zaś, sóm nie wiym czymu sie mi zrobiło jakosik otympnie.
Umiynilech se, że sie go muszym o cosikej spytać.

– Tóž to nie byl przypadek, żeś tukej wandrowoł sóm,
tysiónc mil od placu, kany bywajóm ludzie, kiej żech cie po-
znoł osiym dni tymu? Wrócił żech na spadek do placu, kany
żeś spod?

Ksionże sie zrobił eszcze baržy czyrwióny. Kapke żech
rozwożoł a rzyk żech:

– Tóž możne skyrs rocznicy?

Mały Ksionże zaś sie zrobił czyrwióny. Nigdy nic nie prawil
jak sie gdosi o cosi pytoł, ale jak gdosi sie robi czyrwióny, to
jakby prawil: ”ja, prawda?”

– Wiysz – rzyk żech mu – móm strach...

Terazy mi cosik rzyk:

– Musisz terazy robić. Musisz iść ku swoji maszynie. Bydym
tukej na ciebie czakoł. Wróc sie na spadek jutro wieczór...

Nic mi to nie ulochało. Przipómniała sie mi historyja lisa. Jak
bydym chcioł kogosik oswojić, to dycki je możne, że kómusik
polecóm lży z oczy.

Rozdział dwacaty szósty

Kole studnie byly ostatki starucnego muru z kamiyni. Jak
zech szoł na spadek na drugi wieczór po robocie, toch už
z dalki widziol Małego Ksiyncia, kiery siedziol na murze, ze
zwieszónymi nogami. Słyszol żech jak prawil:

– Tóž nic se nie spóminosz?...Plac mi nie pasuje...

Gdosi mu na to odpowiedol, bo żech zaś usłyszol jak prawil:

– Tóž toć! Data pasuje ale plac ni...

Bylech coraz bližy muru. Szeł żech warciejszy. Fórt żech

żodnego nie widziol ani nie slyszol. Yny Mały Ksiónże zaś kómusik odpowiedol.

– Tóż toć. Uwidzisz kany sie zaczyno mój ślad na piosku. Doczkosz tam na mie. Bydym tam tej nocy.

Bylech dwacet metrów od muru, jednako fórt żech nic nie wiedziol. Chwile było cicho a potym Mały Ksiónże eszcze rzyk:

– Mosz dobry jad? Jeżeś isto, że nie bydym ciyrpiol?

Zastawilech sie a serce mi ścisło, ale fórt żech eszcze nic nie spokopil.

– Teraz se idź – rzyk – chcym zynść!

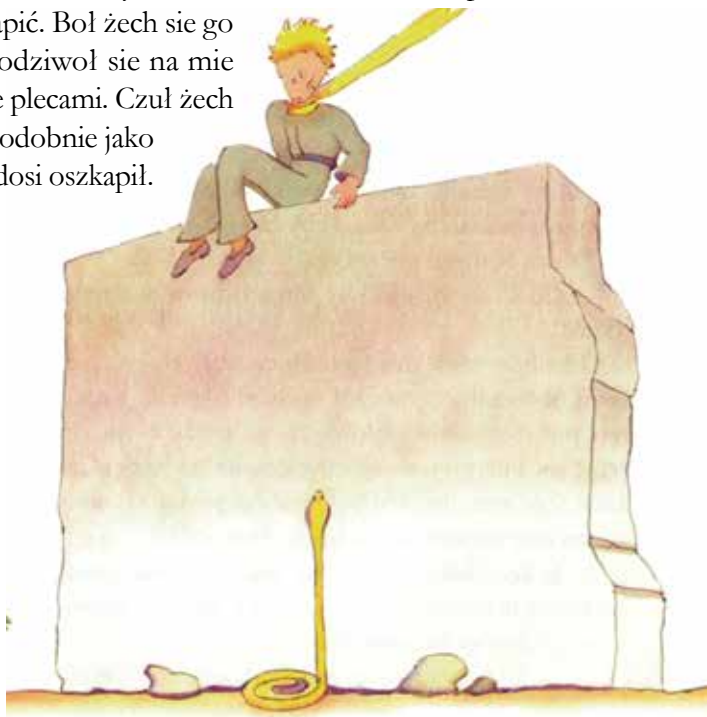
Podziwoł żech sie na spodek muru a aż żech wyskoczył. Ku Małemu Ksiynciu szła jedna z tych żółtych żmiji, co majóm jad, co ón zabijo w trzicet sekund. Podleciol żech a chledołech pistoleta w kapsie, ale żmija jak uslyszala, że idym to pómału wlażła na piosek a jako strumiyń wody, kiery ginie, wlażła pomiyndzy kamiynie, nigdzi sie nie śpiychala a żniła jako ocel. Doscoczył żech do muru a chycilech Małego Ksiyncia, bladeo jako śniyg do pleców.

– Cóż to je za pogodka? Wyrzóndzosz terazy ze żmijami?

Ściepolech mu z karku złoty szalik. Pomoczol żech mu spani a dol żech sie mu napić. Bol żech sie go o poznani pytać. Podziwoł sie na mie słusznie a obión mie plecami. Czul żech jak jego serce bije, podobnie jako serce ptoka, co go gdosi oszkapil.

Rzyk:

– Jeżech rod, że ci sie podarziło sprawić aeroplan. Bydziesz móg sie wrócić na spadek do siebie.

– Jako wiysz?

Prawie, żech mu chciol rzyc, że sie mi podarziło na truc sprawić motor. Nic nie odpowiedziol jak żech sie go spytoł, ale prawil:

– Jo też dziosio sie wracóm na spadek do siebie...

A za chwile ganc okorany rzyk:

– To je o wiela dali a o wiela wiynkszy wyprask...

Czuł żech, że sie cosi robi, co ni ma na każdo. Ścisłol żech go fest w plecach, ale na truc sie mi zdało, że sie zesuwo w wielkucnóm dziure, co go z nij nie bydym móg wycióngnónć... Dziwoł sie slusznie kansik daleko.

– Móm twojigo barónka. Móm też kisiynke do niego...
A móm obujek...

Uśmichnył sie otympnie. Długo żech czakoł. Czulech że pómału sie ożywio.

– Mały kamracie, boł żeś sie...Boł sie na isto. Zaśmiol sie po cichu.

– Dzisiej wieczór bydym sie boł o wiela barży...

A zaś mie zmroziło, bo poczulech cosik czego nie szło zastawić. Nie slyszyć wiyncyj jak sie śmieje – to mie dryncyło, jakech o tym pomyśloł. Tyn śmich był dlo mie jako studnia na pustyni.

– Mały kamracie, chcym uslyszyć twój śmich...

Odpowiedziol:

– Tej nocy bydzie rok. Moja gwiazda bydzie ganc tam, kany żech spod rok tymu...

– Mały kamracie, tóż dyć, to ci sie yny szpatnie blynsło o źmiji, o tym jako sie zesłi a o gwioździe...

Nic nie odpowiedziol.

– To co je nejbarży płatne nie lza uwidzieć oczami.

– Tóż toć – to same je z kwiotkiym. Jak przejesz kwiotkowi, co ón je na jednej z gwiozd, to je fest przijymne sie dziwać do nieba. Wszystki gwiozdy sóm w kwiotkach...

– Tóż toć.

– To samo s wodóm. Ta, coś sie ji doł napić była jako muzyka. Skyrz wyrchu studni a porwozu...przipóminosz se...była tako fajnacko...

– Tóż toć.

– W nocy bydziesz oglóndol gwiozdy. Moja je za mało cobych ci jóm móg pokazać, kany je. Tóż lepszy tak. Moja gwiozda to bydzie jakosik jedna w postrzodku kupy inkszych... Tóż skyrz tego ci bydzie lepszy sie dziwać na gwiozdy. Kaźdo z nich bydzie twojim kamratym. Chcym ci dać prezynt.

Zaś sie zaśmiol.

– Mały kamracie! Mały kamracie, jak sie śmiejiesz to żech je fest rod!

– Tóż to bydzie mój prezynt...za wode...

– Nie poradzym spokojić...

– Gwiozdy dlo ludzi znaczóm dlo kaźdego cosik inkszego. Dlo tych, kierzi rajzujóm, pokazujóm ceste, kany majóm jechać. Dlo inkszych sóm małymi światelkami. Dlo bildowanych sóm tym, co bydóm badać. Dlo mojigo bankiera sóm złotym. Ale wszystkie gwiozdy sóm po cichu. Ty bydziesz miol taki gwiozdy, jakich ni mo żodyn.

– Cóż mi chcesz przez to rzyc?

– Jak sie podziwosz w nocy na niebo, wszystkie gwiozdy bydóm sie do ciebie śmioć, bo jo bydym bywoł a śmiol sie na jednej z nich. Twoji gwiozdy bydóm sie śmioć.

A zaś sie zaśmiol.

– A jak sie pocieszysz (dycki sie pocieszómy), bydziesz rod z tego, żeś mie znol. Bydziesz dycki mojim kamratym. Bydziesz miol chynć sie sy mnóm śmioć. Bydziesz lecy kiedy otwiyrol okno – tak yny, dlo pożytku. Twoji kamraci bydóm sie dziwić, że sie śmiejesz jak sie dziwosz do gwiozd. Wtynczas jim rzekniesz: „Skyrs gwiozd dycki sie śmiejem”. Pomyślóm żeś je waryjot. Zrobilech se z ciebie blozna.

Zaś sie zaśmiol.

– To tak jakbych ci dol miasto gwiozd kupe małych zwó-neczków, co óny sie poradzóm śmioć. Śmiol sie fórt. Za chwile zesłószniol.

– W tóm noc...wiysz...nie przilazuj...

– Nie niechóm cie samego Mały Ksióńże.

– Zrobiym sie taki, jakbych sie tropil...bydym wyglóndol jakbych umiyrol. O ja! Nie przilazuj sie dziwać na to, to ni ma worce.

– Nie niechóm cie.

Zrobil sie jakisi zastarany.

– Prawiyim ci to aji skyrs źmije. Nie chcym, coby cie ugryzła. Żmije sóm dociyrne. Mogóm harknónć dlo pożytku.

– Nie niechóm cie. Così, co se pomyślol go olochało.

– Tóz przeca źmija ni mo tela trucizny, coby harknónć drugi roz...

W tóm noc, zech se nie wszymnól, kiej wyjechoł. Poszel po cichu, żodyn nie wiedziol kiedy. Jak sie mi podarziło go dónść, to szol istym krokiym. Rzyk mi yny:

– Tóz jeżeś tukej...

Wzión mie za rynke, eszcze miol jakisi nerwy:

– Ni mosz recht. Bydzie ci miersko. Bydym jakbych byl umrzyty a to nie bydzie prawda.

Był zech po cichu.

– Spokopil żeś. To je fest daleko. Ni mogym zebrać ze sobóm twojigo ciała. Je za ciynżki.

– To bydzie jak staro pochyniono szupa. We starych szupach ni ma nic straszneho.

Był żech po cichu.

Pómału zaczón tracić chyni. Ale eszcze roz sie wzión:

– To bydzie szumne. Jo też bydym sie dziwoł na gwiozdy. Wszystkie gwiozdy bydóm jako studnie ze zor– zewiałym wyrchym. Wszystkie gwiozdy mi sie dajóm napić.

Był żech po cichu.

– To bydzie taki srandowne. Ty bydziesz miol piyncet milijónów zwóneczaków, a jo piyncet milijónów studni...Naroz przestól wyrzóndzać, bo zaczón beczec...

– To je tukej. Pójdym sóm jedyn krok do przodku. Siednyl jednako, bo sie boł. Rzyk eszcze:

– Wiysz...moja róża...jo sie o nióm staróm. A óna je tako słabo. A ta wszystkim wierzi. Mo sztyry dziuboki, co óny sóm ganc na nic, ale brónióm jóm przed całym światym.

Siodech, nie poradził żech ustoć na nogach.

– Ja... to wszystko... – rzyk. Chwile nie wiedziol co zrobić, potym stanyl. Ni móg żech sie gibać.

Żółto błyskawica migła kole jego szlapy. Chwile stol a sie nie giboł. Nie ryczol. Pómału sie osunyl, jako sie wali stróm. Przez piosek ani nie było slychać jak sie obalił.

Rozdział dwacaty siódmy

A dzisio už je sześć roków. Nigdy żech eszcze nie wyrzón-
dzoł żodnymu tej pogodki. Moji kamraci byli fest radzi, żech
sie wrócił na spadek. Był żech okorany, ale prawilech jim: –
Jeżech utropióny...

Terazy kapke żech sie pocieszył. Tóż tak...eszcze ni ganc.
Ale wiym na isto, że sie wrócił na spadek na swojóm planete,
bo kiej sólńko stanyło, nie naszel żech jego maluczkigo ciała.
Óno nie było ciynżki...A fest móm rod posłuchać w nocy
gwiozd. To jakby piyncet milijónów zwónecków...

Ale trefila sie dziwno wiec...Zapómniol żech dorobić ciynki
posek do obujka, co żech go narysował Małemu Ksiynciu. Nie
bydzie móg go dać barónkowi na kark. Pytóm sie czasym siebie,
co sie terazy wyprawio na jego planecie? Możne, że barónek
zjod róże...

Czasym se prawiy, że na isto sie nic nie stało. Mały Ksióńże
przikrywo róże na noc deklým ze szkła a porzónndnie wachuje
barónka...Wtynczas żech je fest rod. A wszystkie gwiozdy sie
śmiejóm pieknie. A czasym se prawiy: „Lecy kiedy człowiek
zapómino, że mo cosi zrobić – a to už styknie. Zapómniol
wieczór przikryć róże deklým ze szkła, abo barónek po cichu
wyłoz z kisiynki w nocy...”A wtynczas gwiozdy sie topióm
we łzach...

Tu je schowano wielkucno tajymnica. Dło was, kierzi tak
jak jo mocie fest radzi Małego Ksiyncia, ni ma świcie barży
płatnej wiecy, jako to esi kansik – chmón wiý kany – barónek,
co go nie znocie zjod róże, abo ni...

Podziwejcie sie do nieba. Spytejcie sie: „Czy barónek zjod
róże? Ja abo ni?” A uwidzicie, jako cały świat sie dło was zmiyni.

A żodyn stary nie spokopi nigdy, jak kupa to znaczy. Jak
wielki to mo znaczyni!

*Dlo mie to je nejszumniejszy a aji nejbaržy okorany obrozek
świata. To je tyn sóm obrozek, co je na poprzednij stronie, ale żech
go narysował jeszcze raz, cobyście dobrze se zapaminytali tyn plac,
co sie w nim zjawił tukej na zymy a sie stracił Mały Ksióńż.
Przizdrzycie sie porzónnie, cobyście mogli poznać to, co dokoła widzicie,
kiej kiejsi bydziecie wandrować przez afrykańskóm pustynie. A jak kiejsi
bydziecie tukej w tym placu, nie śpiychejcie sie, fest was pytóm, zastawcie
sie na chwile pod gwiozdóm! Jak przijdzie ku wóm dziecio, kiere mo złote
włosy a sie śmieje, nie odpowiadejcie jak sie o co pyto – zgadniecie, gdo
to je. Nie niechujcie mie wtynczas w moim smutku: byďte tak dobrzy
a napiszcie mi wartko, że sie wrócił na spadek...*

KÓNIEC

